Ազգ
Azg
7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 2004 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 155 (3086)

«Գլոբալ ջիհադ» նաեւ Կովկասում

ԲՐՅՈՒՍԵԼ, 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Աշխարհի մի շարք տարածաշրջաններում, ներառյալ Կովկասը, ծավալվում է «գլոբալ ջիհադ», որը չունի «միացյալ հրամանատարություն, բայց առկա է գործողությունների միանմանություն եւ խաղաղական տլանավորում», տնդում է հետախուզության եւ անվտանգության եվրոպական ռազմավարական կենտրոնի ղեկավար Կլոդ Մոնիկեն: «Ասիայում, Մերձավոր Արեւելքում եւ Կովկասում զարգանում է «գլոբալ ջիհադ», հայտարարել է Մոնիկեն «Լիբր Բելժիկ» թերթին տված հարցազրույցում: Գոյություն ունեն տասնյակ կազմակերպություններ տասնյակ երկրներում, հազարավոր ահաբեկիչներ եւ միլիոնավոր համակիրներ: Եվ այստեղ մենք գլոբալ խնդիր ունենք»: «Նովոստի» գործակալության համաձայն, նա ընդգծել է, որ այդ առումով քրիստոնեական աշխարհը բախվում է ոչ թե «մշակութային, այլ իսլամիստական խնդրի»: «Մուսուլմանական աշխարհի մեծ մասը ցանկանում է խաղաղ կյանք, սոցիալական եւ տնտեսական առաջադիմություն: Սակայն պատերազմ է հայտարարված Ուսամա բեն Լադենի կողմից քրիստոնեական աշխարհին 1998 թվականից, իսկ Եվրոպան հրաժարվում է դա գիտակցել», ասել է Մոնիկեն: Անդրադառնալով Բեսլանում տեղի ունեցած ողբերգությանը, նա ասել է, որ «Չեչնիայում կա ահաբեկչական խմբերի կողմից առավելագույն ազդեցություն գործել հասարակական կարծիքի եւ ռուսական կառավարության վրա»:

Հովանավորների օգնությամբ «Երկիր» միությունը փորձում է վերակենդանացնել Արցախի ամայի բնակավայրերը

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Թերեւս Քարվաճառից ավելի դիտուկ անուն տալ այս վայրերին, հնարավոր չէ: Գրեթե 200 մ-ը մեկ շուրջ բոլորը բազմագույն, խսկա խարաբեկորների բլուրներ են, բազալտի, ամենատարբեր շինատեսակների հանքավայրեր, բոլորն էլ գործող: Ինչպես որ խարի անձեռակերտ տնավաճառ: Սակայն հանքափորներից ու զինվորականներից բացի ոչ ոք չի հանդիպում այս վայրերում: Մարդ արարածը կարծես խռովել է այս տարածքներից:

Հայրենադարձության եւ բնակիչների հիմնավորման «Երկիր» հասարակական կազմակերպությունը լրագրողական մի մեծ խմբի էր հրավիրել մասնակցելու Քարվաճառի, այժմ Նոր Շահումյան շրջանում Քնարավան գյուղի նորակառույց դպրոցի հիմնարկեքին: 2 տարի առաջ ստեղծված այս կազմակերպությունը փաստորեն Հայաստանի, Ղարաբաղի եւ սփյուռքի մի շարք հասարակական կազմակերպությունների միություն է, որը տարբեր հովանավորների օգնությամբ զբաղվում է Հայաստանի եւ Արցախի սահմանային համայնքների բնակեցման ու ամրացման, սոցիալական ենթակառուցվածքների ստեղծման հիմնախնդիրներով: Միության իրականացրած ծրագրերի շարքում այս մեկն առանձնահատուկ է այնքանով, որ Քնարավանը կառուցվում է ոչ թե նախկին բնակավայրի տեղում, այլ բացարձակապես առաջին տողից: Քնարավանի կառուցումը հովանավորում է ամերիկահայ Հարությունյանների ընտանիքը: Ծրագրի բյուջեն կազմում է 250 հզ. դոլար: Նախատեսվում է 18 բնակելի տուն կառուցել, կից՝ 18 գոմերով, դպրոց ու հասարակական կենտրոն:

PHOTOLURE

Տես էջ 2

ՆՈՐ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Բեսլանում, ըստ նախնական տվյալների, զոհվել է 9 հայ

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հարավային Օսիայի (ՌԴ) Բեսլան քաղաքի թիվ 1 դպրոցում, ըստ սեպտեմբերի 6-ի կեսօրի տվյալների, եղել են նաեւ հայազգի 33 պատանդներ, որից 21-ը՝ երեխա: Ըստ ՌԴ-ի Հարավային երջանում ՀՀ գլխավոր հյուպատոսության ղեկավար Արարատ Գոմցյանի, նախնական տվյալներով զոհվել է 9 հայ, այդ թվում երեխաներ: Նա չբացառեց, որ այդ թվերը կարող են աճել, քանի որ վերջնական պատկերը դեռեւս ճշտված չէ: Մյուս կողմից, Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանը հայտարարել է, որ նյութական եւ բժշկական օգնություն է ցուցաբերելու ահաբեկչությունից տուժած երեխաներին:

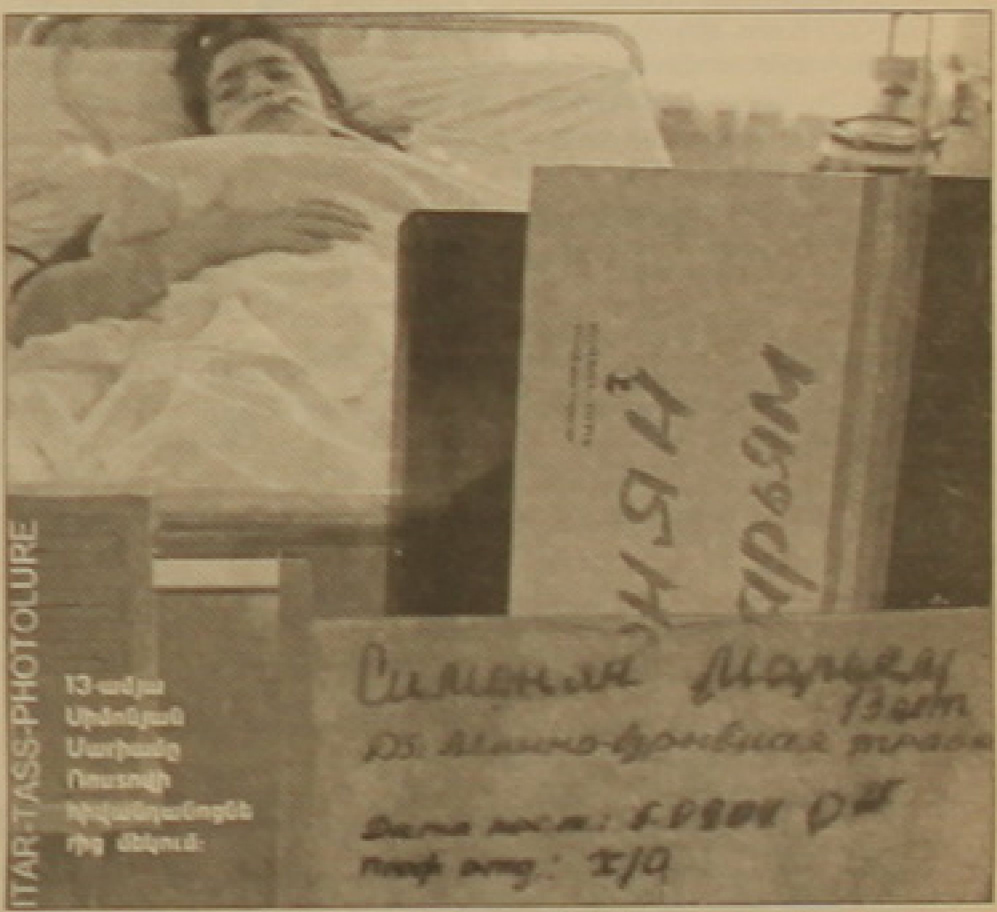
ITAR-TASS-PHOTOLURE
13-ամյա Սիմոնյան Մարիան Ռուսիայի հիվանդանոցներից մեկում:

ՀՀ նախագահը Լեհաստանում

ԳԴԱՆՍԿ, 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը պաշտոնական այցով սեպտեմբերի 5-ին ժամանեց Լեհաստանի նավահանգստային Գդանսկ քաղաք: Այստեղ նրան դիմավորեց Լեհաստանի նախագահ Ալեքսանդր Կվասնեւսկին: Նրանք երկուսով շրջեցին քաղաքի պատմական կենտրոնով, ապա Կվասնեւսկին Քոչարյանին հրավիրեց իր ամառային առանձնատուն, որը նույնպես գտնվում է Բալթիկ ծովի ափին: Այսօր երկու երկրների նախագահները կմեկնեն Վարշավա, որտեղ կհանդիպեն պաշտոնապես:

Ռոբերտ Քոչարյանին ուղեկցում է ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը:

Իլհամ Ալիեւը մեկնում է Ֆրանսիա

Այսօր եռօրյա աշխատանքային այցով Փարիզ է մեկնում Ադրբեջանի նախագահը: Ըստ Թրենդ գործակալության, նախագահ Ժակ Շիրակի հետ Իլհամ Ալիեւը կքննարկի երկու հիմնական հարց՝ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հեռանկարը եւ ադրբեջանաֆրանսիական տնտեսական համագործակցության խնդիրները: Փարիզում գտնվելու օրերին Ալիեւի տիկինը կճանաչվի ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի «Բարի կամքի» դեսպանի կոչում:

Սաակաշվիլին Պուտինից պահանջում է ազատ արձակել վրաց լրագրողներին

Վրաստանի նախագահն իր ռուս գործընկերոջը հղած նամակում պահանջել է անհապաղ ազատ արձակել Բեսլանում ձերբակալված «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերության 2 լրագրողներին, հաղորդում է Ինտերֆաքսը: Ըստ հեռուստաընկերության տվյալների, երեկ Վլադիկավկազում երկու վրաց լրագրողների վրաց-ռուսական սահմանն ապօրինի հատելու մեղադրանք է առաջադրվել:

ԵԽ ԽՎ-ն կնշանակի ԼՂ հարցով նոր զեկուցող

Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի (ԵԽ ԽՎ) Լեռնային Ղարաբաղի հարցով նախկին զեկուցող Թերի Դեյվիսը, ինչպես հայտնի է, ընտրվել է Եվրոխորհրդի գլխավոր քարտուղարի պաշտոնում: Սեպտեմբերի 1-ից ավարտվել են Դեյվիսի պատգամավորական լիազորությունները, եւ այդ օրվանից նա այլեւս չի կարող հանդես գալ որպես զեկուցող: ՀՀ ԱԺ փոխնախագահ, ԵԽ ԽՎ-ում Հայաստանի պատվիրակության ղեկավար Տիգրան Թորոսյանը «Ազգի» հետ զրույցում ասաց, որ սեպտեմբերի 14-ին քաղաքական հարցերի հանձնաժողովի նիստի օրակարգում դրված է Թերի Դեյվիսի զեկույցին առնչվող հարց: Հավանաբար այդ օրը հանձնաժողովը կնշանակի Ղարաբաղի հարցով նոր զեկուցողի:

Հասարակածային Գվինեայից փորձագետների խումբ է ժամանել Հայաստան

Ուսումնասիրելու հայ օդաչուների ենթադրյալ մասնակցությունը հեղաշրջման փորձին

Հասարակածային Գվինեայի դատախազությունից փորձագետների խումբ է ժամանել Հայաստան՝ ուսումնասիրելու վեց հայ օդաչուների ենթադրյալ մասնակցությունը նավթով հարուստ աֆրիկյան այդ երկրի նախագահ Թեոդորո Օբիանգ Նգուեմայի դեմ հեղաշրջման փորձին, հաղորդում է Ֆրանսպրեսը:

Հայաստանի ԱԳՆ մամլո խոսնակ Համլետ Գասպարյանն «Ազգին» ասաց, որ ինքը նման տեղեկություն չունի: Գասպարյանը հավելեց, որ կիրակի օրը Հասարակածային Գվինեայի մայրաքաղաքից Երեւան են վերադարձել Եգիպտոսում ՀՀ դեսպանն ու ՀՀ պետական արտաքին գործերի փոխնախարարի տեղակալը, ովքեր արդեն երրորդ անգամ են Մալաբոյում՝ ափրիկյան «Սեւ լողափում» բանտարկված հայ օդաչուներին օժանդակություն ցույց տալու նպատակով:

Ֆրանսպրեսը նշում է, Հասարակածային Գվինեայից մեկ այլ խումբ մեկնել է Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն՝ հարցաքննելու Մեծ Բրիտանիայի նախկին վարչապետ Մարգարեթ Թետչերի որդուն՝ Մարկ Թետչերին: Վերջինս կասկածվում է բռնապետ նախագահ Նգուեմայի դեմ պետական հեղաշրջման փորձը ֆինանսավորելու մեջ եւ 300 հազար դոլար գրավով ազատվել է կալանքից:

Վեց հայ օդաչուներին եւ «Անտոնով» օդանավը վարձակալել էր գերմանական մի ընկերություն, որի ներկայացուցիչը Մալաբոյում՝ Գերհարդ Էուգեն Հերցը, կալանավորվածների մեջ էր եւ մահացել էր բանտում՝ ամենայն հավանականությամբ կտտանքներից:

Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ հայ օդաչուները Հասարակածային Գվինեա են ժամանել հունվարին եւ մինչեւ ձերբակալվելը՝ մարտի 8-ը, կապարել են մեկ չվերթ հարավաֆրիկյան մի ընկերության անունից, որի տերը՝ Նիկ դու Տուան, դատարանում արդեն խոստովանել է, որ Մարկ Թետչերի առաջարկած խոշոր գումարի դիմաց համաձայնել է գլխավորել հեղաշրջման փորձը:

Նգուեմայի դեմ իրականացված ենթադրյալ հեղաշրջման փորձի դատավարությունը շարունակվելու է հոկտեմբերին: 19 ձերբակալվածներից 7-ը հարավաֆրիկացիներ են, 6-ը՝ հայ օդաչուներ, 5-ը՝ տեղացիներ:

Ա. Հ.

«Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» շքանշան հանձնվեց ամերիկահայ գրող Փիթեր Բալաքյանին

Սեպտեմբերի 4-ին, Մայր աթոռ Ս. Էջմիածնում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը «Ս. Սահակ-Ս. Մեսրոպ» շքանշան հանձնեց ամերիկահայ գրող Փիթեր Բալաքյանին:

Վեհափառ հայրապետն իր խոսքում բարձր գնահատեց նրա ստեղծագործական վաստակը՝ մաղթելով բեղուն գրիչ ու արդյունավոր օրեր:

«Պատահական չէ, որ Փիթեր Բալաքյանը երկու գրքեր՝ «Ճակատագրի սեւ շունը» եւ «Այրվող Տիգրիսը»՝ նվիրել է Հայոց ցեղասպանությանը: Կարծես թե իր նախնիների ոգու կանչն է փոխանցվել իրեն եւ արձագանքել իր հոգում եւ գրչի տակ արդյունքի վերածվել այդ գրքերի մարմնավորումով: «Այս պահին երկնքից օրհնություն է իջնում այս հարկի ներքո Ձեր ծառայության եւ աշխատանքների համար, որոնք մեկ անգամ եւս հարգանք, աղոթք են մատուցում մեր բյուրավոր զոհերի հիշատակին», նշեց նորին սրբությունը:

PHOTOLURE

Հանդիսությանը ներկա էին Մայր աթոռի միաբաններ, ՀՀ գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը, ՀԲԸՄ-ի հայաստանյան գրասենյակի տնօրեն Աշոտ Ղազարյանը եւ ուրիշներ:

Գազիֆիկացումը կկատարվի պոլիէթիլենային խողովակներով

Հայաստանի գազամատակարար «Հայռուսգազարդ» ընկերությունը այսուհետեւ գազիֆիկացման ծրագրում կսկսի նոր՝ պոլիէթիլենային խողովակների օգտագործումը: Ընկերության պատասխանատուները դա բացատրում են ոչ միայն դրանց մի շարք առավելություններով, այլեւ բնակավայրերի ճարտարապետական տեսքը խաթարող վերգետնյա խողովակներից հրաժարվելու քաղաքականությամբ: Այդ կապակցությամբ երեկ «Հայռուսգազարդը» սեմինար էր հրավիրել, որտեղ ռուսական «Պոլիմերգազ» ընկերության ներկայացուցիչները ներկայացրին պոլիէթիլենային խողովակների առավելություններն ու կիրառման ձեւերը:

Լրագրողների հետ զրույցի ժամանակ «Հայռուսգազարդի» գլխավոր ճարտարագետ Աշոտ Հովսեփյանը նշեց, որ այս խողովակների զանգվածային կիրառումը մինչ այժմ հնարավոր չէր, քանզի բացակայում էր անհրաժեշտ իրավական դաշտը: Մինչդեռ զարգացած երկրներում դրանք վաղուց են կիրառվում: Արդեն եկող տարվա գազիֆիկացման ծրագրի մոտ 30 տոկոսը կիրականացվի նոր՝ պոլիէթիլենային տեխնոլոգիաներով: Առաջին հերթին փողոցային անցումներում եւ մյուս բանուկ մասերում գետնի տակով կանցկացվեն նոր խողովակները: Դրանք կանցնեն նախկին մետաղյա խողովակների միջով, ինչի շնորհիվ անհրաժեշտ չի լինի փորել փողոցները: Պարզապես պոլիէթիլենը հրելու միջոցով անցկացնելու համար երկու անգամ կբացվի խողովակաշարի սկզբում եւ վերջում: Խոսելով պոլիէթիլենային խողովակների տնտեսական նշանակության մասին, Աշոտ Հովսեփյանը նշեց, որ այստեղ երկու կարծիք լինել չի կարող, քանի որ դրանք բոլոր չափանիշներով գերազանցում են մետաղյա խողովակներին՝ գործածման ժամկետով, դիմադրողականությամբ, հուսալիությամբ, խնայողությամբ, անվտանգությամբ, սպասարկման ծախսերի բացակայությամբ եւ այլն: Նա տեղեկացրեց նաեւ, որ արդեն նման խողովակներ են արտադրվում տեղում՝ «Արամիլ» ընկերությունում:

«Պոլիմերգազ» ՓԲԸ գլխավոր տնօրեն Վլադիմիր Ոստրովենկոն այն կարծիքը հայտնեց, որ նոր տեխնոլոգիաների ներդրման առումով մենք հետ ենք մնում զարգացած երկրներից, որտեղ դրանց կիրառումը գազբաշխիչ ցանցում համատարած է: Ռուսաստանում նոր կառուցվող խողովակների մոտ 25-30 տոկոսը պոլիէթիլենային է: Նախկինում օգտագործվում էին չուգունե խողովակներ, որոնք, սակայն, հնարավոր չէ եռակցել, մետաղը հնարավոր է եռակցել, բայց ենթակա է կոռոզիայի: Իսկ պոլիէթիլենը կոռոզիայի չի ենթարկվում եւ հնարավոր է եռակցել: Այն սկսվել է կիրառվել նաեւ ջերմամատակարարման ցանցում:

Հայաստանում կիրառվող փորձնական ծրագրերի մասին տեղեկացրեց «Հայռուսգազարդի» տեխնիկական վարչության մասնագետներից Ֆելիքս Կարապետյանը: Նա հայտնեց, որ շուրջ 2 կմ երկարությամբ պոլիէթիլենային գազատար խողովակներ արդեն այս ամսին կանցկացվեն Արտաշատի Բուրաստան գյուղում: Մինչ այժմ 1 կմ երկարությամբ նման խողովակներ են անցկացվել 1987 թ.-ին Հոկտեմբերյանի շրջանի Լուկաշին գյուղում, 1997 թ.-ին՝ Երեւանի Գաջագործների փողոցում:

Ռուսական կողմից տեղեկացանք, որ Հայաստան են բերվել պոլիէթիլենային խողովակների եռակցման երկու սարքավորումներ՝ նախատեսված կցվանքային եւ կցորդիչային եռակցման համար: Դրանք երկու տարբեր տեխնոլոգիաներ են: Դրանց հետ ներմուծվել են նաեւ զանազան օժանդակ սարքավորումներ: Նախատեսվում է փորձնական ծրագրի ժամանակ ուսուցանել պոլիէթիլենային եռակցման եղանակը:

ԱՐՍ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Որքա՞ն է գազ ունեցողների թիվը

«Հայռուսգազարդ» ընկերության փոխտնօրեն Խաչատուր Բաղդասարյանից երեկ տեղեկացանք, որ ներկա պահին գազամատակարարումից օգտվում է մոտ 223 հազար մարդ, իսկ հնարավոր բաժանորդների հետ, որոնց շքամուտքին է հասցվել գազատարը, այդ թիվը կկազմի մոտ 300 հազար մարդ: Անցյալ տարվա ցուցանիշը կազմել էր 180 հազար մարդ, որ օգտվում է գազից, գումարած 60 հազար հնարավոր բաժանորդները:

Ա. Մ.

Հովանավորների օգնությամբ «Երկիր» միությունը փորձում է վերակենդանացնել Արցախի ամայի բնակավայրերը

1-ին էջից

Նորընծա գյուղի դիրքը գեղատեսիլ է: Շրջակայքում անտառներ են՝ մոշով ու մասուրով լեցուն, բարձր ժայռի կատարից Հանդաբերդի միջնադարյան բերդ ամրոցն է խոնարհվել գյուղի վրա, քիչ վեր նույնպես միջնադարում կառուցված վանական համալիր է: Զբոսաշրջության համար գայթակղիչ այս մանրամասներն առայժմ ամենաքիչ հավանական են գյուղը գոնե հովեկների համար ցանկալի դարձնելու համար: Ինչպես Քնարավանը, այնպես էլ նրանից շատ ավելի առաջ բնակեցված Նոր Կարաչինար, Եղեգնուտ, Նոր Գետաշեն գյուղերը նվազագույն կենսապայմաններն էլ չունեն: Ավելին, տասնյակ կիլոմետրեր կարող ես անցնել, եւ անգամ մի կրպակի կամ վաճառակետի չհանդիպել: Այդ փորձությանը լուռումունջ դիմացան քաղցած լրագրողները, որոնք միամտություն էին ունեցել մինչ մարզկենտրոն հասնելը ուտելիք չվերցնել իրենց հետ:

Դեպի Քնարավան տանող չբարեկարգված ճանապարհի սարսափները եւս նրանք զգացին սեփական մաշկի վրա «Իկարուսով» նեղլիկ ոլորանները հաղթահարելիս՝ բառացիորեն ամեն պահ սպասելով անդնդախոր ձորը գլորվելու ոչ անհավանական իրողությանը:

Թերեւս միայն անասնապահության զարգացման համար գյուղը կատարյալ պայմաններ ունի, արոտավայրերը շատ են ու հարուստ կենսալի կանաչով: Հենց անասուններն էլ պահում են ընտանիքները: Այս տարի Քարվաճառի անտառներն աղքատ են, ապրիլյան ձյուներից մեծապես վնասվեցին եւ ընկուզենին, եւ թթենին, եւ Արցախի անտառների հպարտություն պտուղներն ու հատապտուղների մեծ մասը:

Որդու՝ Նարեկի հետ դպրոցի բացման հանդիսությանը ներկա էր նաեւ հովանավորը՝ ամերիկահայ բարերար Կարո Հարությունյանը: Ազգային կյանքին մասնակցության նույնպես գործնական նախաձեռնություններով հայտնի վաղամեռիկ կնոջ՝ Քնար Հարությունյանի հիշատակին է նա

նվիրում Քնարավանի կառուցումը: Նրանց որդին՝ Նարեկ Հարությունյանը, Քնարավանի կառուցումը բնորոշեց նաեւ իբրեւ ուխտ ու կոչ սփյուռքի ու տեղացի նորահարուստներին՝ նույնը նախաձեռնելու եւ այդ ձեւով ամրագրելու իրենց բարոյական կապվածությունը հայրենիքի հետ: Ապագա բնակիչների հետ երկարատեւ խոսք ու զրույցի ընթացքում Կարո Հարությունյանը փորձում էր պարզել նրանց համար առաջնային խնդիրները: Նա տեղեկացրեց, որ ծանոթ մի արաբ մեծահարուստ, իր հորդորով մտադիր է գյուղում տեքստիլ արտադրություն հիմնել, շոշափում էր գյուղացիների տրամադրվածությունն այս առթիվ: Գյուղացիները պատրաստ էին գրկաբաց ընդունել յուրաքանչյուր արտադրություն, թեկուզ նվազագույն աշխատավարձով: Համենայն դեպս, նրանք զգուշորեն նկատեցին, որ խելացի կլիներ այստեղ անասնապահական արտադրություն հիմնել:

Ծրագրով Քնարավանի բնակիչներին նաեւ գյուղատնտեսական վարկ կտրամադրվի: Իսկ առայժմ, կախված հովանավորի հետագա նախաձեռնությունների բնույթից, Քնարավանի բնակիչներին եւս, ինչպես շրջակա մյուս գյուղերում, սպասվում է տեւական ժամանակով քաղաքակրթության բոլոր բարիքներից կտրված լինելու ճակատագիրը:

Քնարավանի դպրոցի բացմանը եկել էին հարեւան գյուղերի բնակիչները, հիմնականում ընտանիքներ, ովքեր նոր տների վրա աշխատող շինարարներ ունեն: Կանանցից մեկը մեզ պատմեց, որ Քնարավանից 17 կմ հեռու Նոր Գետաշեն գյուղից երեխաների հետ ճամփա է ընկել առավոտյա ժամը 9-ին, եւ միայն կեսօրից հետո են տեղ հասել: Դպրոցը վերջնականապես կգործի հոկտեմբերին, բնակիչների Քնարավան տեղափոխվելուց հետո: Այն նախատեսված է 50 աշակերտի համար, այդքան աշակերտներ առայժմ չկան, բայց ծրագրի հեղինակները հույս են փայփայում, որ հետագայում սովորողների թիվը 12-ից շատ ավելին կլինի: Դպրոցի կառուցման վրա ծախսվել է 55 հզ. դոլար:

Հանդիսավոր ցերեկույթը նշանավորեց «Կոմիտաս» կամերային միացյալ երգչախումբը, կոմիտասյան երգերի ղողանջները նա տարածեց շրջակա ձորերում՝ խրտնեցնելով մարդկային ներկայության ու աղմուկի անսովոր մի եղնիկի, որ տեսիլքի պես հայտնվեց անտառի խորքում:

Հակոբ Ծառոյանի դատավճիռը սեպտեմբերի 8-ին

Կընդհատվի՞ այս գործի կոռուպցիոն շղթան

«Ազգը» հետեւում է պարբերաբար ձերբակալված եւ ավելի քան 1,5 տարի անազատության մեջ պահվող Հակոբ Ճառոյանի գործին: Բազմիցս հրապարակել ենք նրա դիմումներն ու գրություններն ուղղված երկրի ղեկավարներին, գլխավոր դատախազին, մարդու իրավունքների պաշտպանին եւ այլ ատյաններին, որտեղ նա հստակ փաստարկներ է ներկայացրել իր անմեղ լինելու եւ դատախազության աշխատակիցների կողմից, Գեղարքունիքի մարզի դատախազ Ալբերտ Մարգարյանի գլխավորությամբ, իր դեմ քրեական գործ սարքելու մասին: Սակայն ոչ մի անգամ պատշաճ ատյաններից ոչ մեկը, եւ հատկապես դատախազությունը, չհերքեց Հակոբ Ճառոյանի պնդումները, չներկայացրեց դրանց հակափաստարկները, այդպիսով կամա թե ակամա մասնակից դառնալով մարդու իրավունքների նման կոպիտ ոտնահարման եւ սատարելով կոռումպացված դատախազության աշխատակիցներին (Ալբերտ Մարգարյան, Հովսեփ Սարգսյան, Վարդան Ավետիսյան): Մեր հրապարակումները անարձագանք մնացին կոռուպցիայի դեմ պայքարի խորհրդի, դատախազության համակարգում կոռուպցիայի դեմ պայքարի բաժնի ստեղծումից հետո էլ: Հակոբ Ճառոյանի ճակատագրին անտարբեր մնացին իրավապաշտպան կոչվող կազմակերպությունները, որոնց իրական գործունեությունը սահմանափակվում է արտերկրից դրամաշնորհներ ստանալով եւ դրանք տրամադրողների քաղաքականացված պատվերները կատարելով:

Խիստ մտահոգիչ ենք համարում պետական օղակների անտարբեր կեցվածքը, երբ կոռուպցիայի դեմ պայքարելու վերացական հայտարարություններից գործը գալիս է կոնկրետ օրինակին: Հուսով ենք, որ Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանը այս գործի վերաբերյալ իսկապես անաչառ մոտեցում կցուցաբերի եւ սեպտեմբերի 8-ին, Հակոբ Ճառոյանի դատավճիռը կայացնելիս, չի ենթարկվի դատախազության ճնշումներին: Իսկ մենք կհետեւենք այս գործի ընթացքին եւ անհրաժեշտության դեպքում դրա լուսաբանման գործում կընդգրկենք մյուս լրատվամիջոցներին եւ գործընկերներին:

Ա. Մ.

Ընտրախախտումներ. հարուցված քրեական գործի մանրամասներն առայժմ չեն տրամադրվում

Օգոստոսի 29-ին 44-րդ ընտրատարածքում տեղի ունեցած ՀՀ ԱԺ լրացուցիչ ընտրություններում, պաշտոնական աղբյուրների եւ դիտորդական առաքելություն կատարած հասարակական կազմակերպությունների հավաստմամբ, արձանագրվել են բազմաթիվ խախտումներ, դրանցից մեկը դարձել է Հայաստանի համար բացառիկ երեւույթի՝ քրեական գործի հարուցման հիմք: Եղվարդի 44/03 տեղամասում քվեարկության ավարտին չհրկիզվող պահարանում հայտնաբերվել է պատգամավորության թեկնածու Արտակ Սարգսյանի օգտին նախապես քվեարկված 200 քվեաթերթիկ: Ինչպես «Ազգին» տեղեկացրեց Կոտայքի մարզի դատախազ Գրիգոր Միքայելյանը, քրեական գործը հարուցվել է ընտրատեղամասի հանձնաժողովի նախագահ Ռուզաննա Խաչատրյանի եւ հանձնաժողովի մի քանի այլ անդամների հանդեպ, համաձայն քրեական օրենսգրքի 34/150 հոդվածի: Գործի նախաքննությունն ընթացքի մեջ է: Անմեղության կանխավարկածը չխախտելու եւ քաղաքական ավելորդ շահարկումներից խուսափելու նպատակով առայժմ այլ անուններ ու մանրամասներ չեն հրապարակվում: Դրանք լրատվամիջոցներին ու հասարակությանը կտրամադրվեն հընթացս:

Ն. Պ.

2004-ը ոչ հացահատիկային տարի Արցախում

Արցախում այս տարի շուրջ 56 հազար հա հացահատիկային արտերից հնձվել է ավելի քան 95 տոկոսը: Հունձն ավարտվել է Մարտակերտի, Շուշիի եւ Շահումյանի շրջաններում: Հեկտարի միջին բերքատվությունը ամենացածրը եղել է Քաշաթաղի շրջանում՝ 6,7 ցենտներ: Բերքատվությունը ցածր է եղել նաեւ Շուշիի ու Հադրութի շրջաններում: Դրա հիմնական պատճառը եղել են մկնանման կրծողները, որոնք ոչնչացրել են մոտ 4 հազար հեկտար ցանքատարածություն: Ընդհանուր առմամբ, հանրապետությունում հեկտարի միջին բերքատվությունը կազմել է 14,2 ցենտներ: Միջին ցուցանիշը գերազանցել է Մարտակերտի շրջանը՝ 20,2 ցենտներ:

Հունձ-2004-ին մասնակցել են 173 կոմբայն, տարբեր մակնիշի 540 տրակտոր, գյուղատնտեսական այլ մեքենաներ: Ընդհանուր առմամբ հավաքվել է 76 հազար 411 տոննա հացահատիկ, որից արտահանվել է 6 հազար տոննա:

ԼՂՀ գյուղատնտեսության նախարար Բենիկ Բախչյանի խոսքերով, չնայած այս տարի 13 հազար հա ավելի ցանք է կատարվել, մոտ 10 հազար տոննայով քիչ բերք է ստացվել, որը բացատրվում է բնակլիմայական անբավարար պայմաններով:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ,
Ստեփանակերտ

Ավտովթար

Ինչպես տեղեկացանք արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնի օպերատիվ տեղեկագրից սեպտեմբերի 4-ին, ժամը 12-ին, Գյումրի-Երեւան մայրուղու 15 կմ-ին «ԶԻԼ-130» մակնիշի ավտոմեքենան չպարզված հանգամանքներում շրջվել է: Ավտովթարի հետեւանքով մեքենայի թափքում գտնվող ուղեւորներից մեկը՝ Ռիմա Նիկոյանը, տեղում մահացել է: Տուժածներից 5-ը տեղափոխվել են Աշտարակի, իսկ ավտոմեքենայի սրահի 2 ուղեւորները՝ Թալինի հիվանդանոց:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ. 581841
Համակարգչ. բաժանմունք / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ»-ի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ո՞վ է Խաթամին

Մոհամմադ Խաթամին Իրանի Իսլամական Հանրապետության 7-րդ նախագահն է: Նա այդ պաշտոնում ընտրվել էր դեռեւս 8 տարի առաջ: Չնայած Իրանի քննադատների հայտարարությանը, թե գործող համակարգը չի սատարում երկրի բնակչությանը, այնուամենայնիվ, 20 միլիոն իրանցիներ ընտրություններում քվեարկել էին Իմամ Խոմեյնու գաղափարների հավատարիմ պաշտպան Խաթամիի օգտին:

ԻԻՀ-ն, հենվելով Մոհամմադ Խաթամիի կրոնական ժողովրդավարության, տարածայնությունների կանխման, երկխոսության եւ հանդուրժողականության սկզբունքների վրա, տարբեր ոլորտներում թեւակոխել է նոր փուլ:

Խաթամին քաղաքական որոշումներ կայացնելիս իսլամի թույլատրելի սահմաններում արժեւորում է մարդկանց շահերը, կարծիքն ու պահանջները: Իսկ ԻԻՀ-ն արտաքին կապերում իր առջեւ հակամարտությունները կանխելու խնդիր է դնում: ԻԻՀ պետական համակարգի ձեռքբերումները մեծապես պայմանավորված են Մոհամմադ Խաթամիի պաշտպանած քաղաքականությամբ:

Քաղաքակրթությունների երկխոսության գաղափարը, որը ՄԱԿ-ի գլխավոր վեհաժողովում իր ելույթով առաջ քաշեց նախագահ Խաթամին, արժանացավ միջազգային լայն արձագանքի: Ահա թե ինչու 2001 թիվը ՄԱԿ-ում հայտարարվեց երկխոսության տարի: Խաթամիի երկխոսության գաղափարը թերեւս լավագույն այլընտրանքն է քաղաքակրթությունների բախման այսպես կոչված տեսության:

Պաշտոնավարության ժամկետը լրանալուց հետո Մոհամմադ Խաթամին վերստին առաջադրեց իր թեկնածությունը եւ ձայների ճնշող մեծամասնությամբ վերընտրվեց ԻԻՀ նախագահ: ԻԻՀ նախագահն արդի շրջանում Իրանի մեծագույն մտավորականներից է՝ հայտնի տեսաբան եւ իսլամական փիլիսոփայության բազմաթիվ աշխատությունների հեղինակ: Հայաստանի ժողովուրդն անհամբերությամբ սպասում է բարեկամ Իրանի նախագահին:

Մոհամմադ Խաթամին ծնվել է 1943 թ., Յազդ նահանգի Արդաքան քաղաքում, հոգեւորականի ընտանիքում: Նա միջնակարգ կրթությունը ստացել է հայրենի Արդաքանում: Կրթության վերջին տարիներին մեկնել է Ղոմ, որտեղ էլ ստացել ավարտական վկայականը:

Չորս տարի ուսանելով Ղոմի հոգեւոր ճեմարանում, Մոհամմադ Խաթամին 1965 թ. ընդունվել է Սպահանի համալսարանի գրականության ֆակուլտետը: Նա միաժամանակ շարունակել է բարձրագույն հոգեւոր կրթությունը Սպահանի ճեմարանում: 1969 թ. ավարտելով Սպահանի համալսարանը, Խաթամին մեկնել է Թեհրան:

1970 թ. Մոհամմադ Խաթամին ընդունվել է Թեհրանի համալսարանի մանկավարժական գիտությունների ասպիրանտուրան: Այնուհետեւ դոկտորական թեզի համար վերադարձել է Ղոմ եւ ուսումնասիրել փիլիսոփայության տեսությունն ու հիմունքները: Նա ուսումնասիրել է նաեւ Հեգելի տեսությունն ու մարքսիզմը: Ամուսնացած է, ունի երկու դուստր եւ մեկ որդի:

Հայացք այսօրվա Իրանին

ԻԻՀ կառավարությունը, Իրանում իսլամական հեղափոխության հաղթանակից հետո, իր ամբողջ ուժն ու կամքը ներդրեց, որպեսզի հեղափոխությունից բխած ուժի օգնությամբ իր ժողովրդի համար ստեղծի տնտեսական բարեկեցություն, բայց պարտադրված 8-ամյա պատերազմը խլեց այս առիթն իրանցի պետական այրերից: Պատերազմի ավարտից հետո եւ Իրանի ազգային կարողություններից մեծ էներգիա ծախսվեց պատերազմից գոյացած ավերածությունները վերականգնելու համար: Երեւի 1995–1997 թթ. ժամանակահատվածը կարելի է անվանել ԻԻՀ-ում տնտեսական աճն ավելի բարձրացնելու նպատակով ուժեղ տնտեսական ենթակառուցվածքների ստեղծման փուլի սկիզբը եւ վերջին երկու տարում սույն կարիսալ ներդրումների արդյունքը երեւան եկավ:

նացումը, գործազրկության, բանկային վարկերի տոկոսադրույքների, սղաճի նվազումը, առաջին անգամ արտասահմանյան պարտատոմսերի վաճառքը եւ արտաքին պարտքերի նվազումը:

Իրանի ցածր տնտեսական աճը պատերազմի տարիներին եւ դրանից հետո, իրանական իշխանությունների ճգրիտ եւ ուղղորդված ծրագրավորումներով, ինչպես նաեւ 2002 թ. ընթացքում արտասահմանյան ներդրումների ներգրավումը հասավ 5 տոկոսից ավելիի եւ անցյալ տարի (2003 թ.), առաջին անգամ Իրանի պատմության ընթացքում, այս տնտեսական աճը հասավ 7,4 տոկոսի: Հենց սրա հիման վրա Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը գործազրկության նվազեցման նպատակով, առաջին անգամ հաջողությամբ իրականացրեց 700 հազար նոր աշխատատեղի ստեղծման ծրագիր, որի արդյունքը գործազրկության նվազումն է տարեկան

նկատի ունենալով ներսում 29 միլիոն տոննա ցեմենտի արտադրությունը, 1,5 միլիոն տոննա պակասորդն ապահովվել է դրսից ցեմենտի ներկրմամբ:

Նաեւ պետք է հիշատակել նավթաքիմիայի արդյունաբերությունը, որպես Իրանի կառավարության ամենապատվաբեր եւ հաջողակ նախաձեռնություններից մեկը: Իրանի նավթաքիմիայի արդյունաբերության արտադրանքների արժեքը 1997 թ. կազմում էր 500 միլիոն դոլար, սա այն դեպքում, երբ 2003 թ. նավթաքիմիայի արտահանումը կազմեց մեկ միլիարդ դոլարից ավելի, եւ այս ճանակից ավելի նավթաքիմիայի արտադրանք սպառվեց ներսում: Իրանի կառավարությունը ջանում է նավթաքիմիայի բոլոր նախագծերի իրականացմամբ 2004–2005 թթ. նավթաքիմիայի արտահանումները հասցնել մոտ 3 միլիարդ դոլարի:

Երկու քաղաքակրթությունների միացումը

2004 թվականի սեպտեմբերի 8-ին նոր էջ է բացվելու Իրանի եւ Հայաստանի, երկու խորը եւ հարեւան քաղաքակրթությունների հարաբերությունների պատմության մեջ: ԻԻՀ նախագահ Սեյեդ Մոհամմադ Խաթամին, ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի հրավերով երկօրյա պաշտոնական այցով ժամանելու է Երեւան: Պրն Խաթամիի այցը ներկա ժամանակահատվածում բացի երկկողմ հարաբերություններում ունեցած կարեւորությունը, տարածաշրջանային եւ միջազգային առումով եւս շատ կարեւոր է:

Երկկողմ հարաբերությունները հատկապես կարեւոր են ռազմավարական տնտեսական նախագծերի իրականացման ոլորտում, ինչպիսիք են Իրան-Հայաստան գազատարի, հիդրոէլեկտրակայանների, Քաջարանի թունելի կառուցումը եւ այլ շատ ոլորտներում համագործակցության համար գոյություն ունեցող բնագավառները, Իրանի եւ Հայաստանի երկու ժողովուրդների համար տեսանելի են դարձել լուսավոր հորիզոնի:

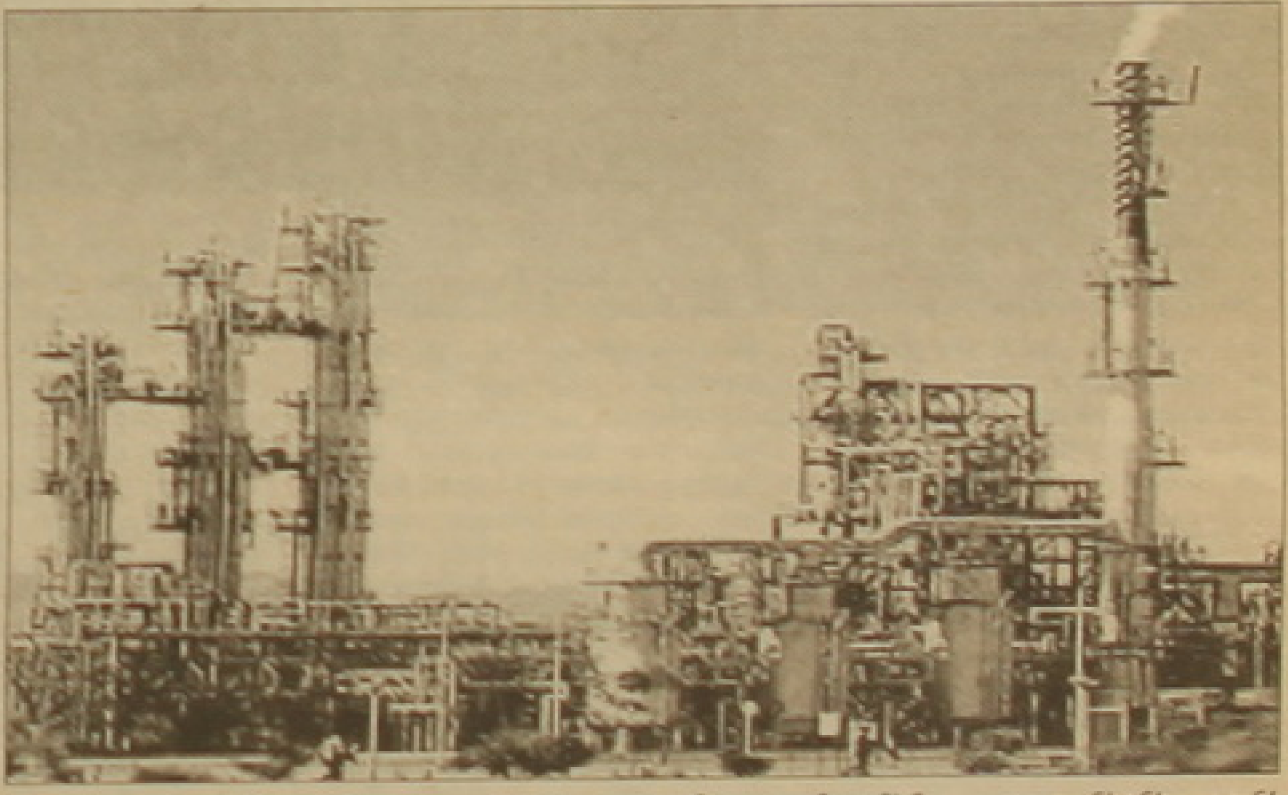

Կառավարությունը կառուցողական բարեփոխումների ստեղծման ու տնտեսական շուկայի կայունացման ուղղությամբ ջանքեր է գործադրել, որպեսզի հետամուտ լինելով լարվածության նվազեցման քաղաքականությանը, տարբեր սպեկտրներով բարելավի արտաքին հարաբերությունները: Այս ուղղությամբ կարելի է նշել Իրանի համագործակցությունը OPEC-ում, լայն տնտեսական, առեւտրային, դիվանագիտական եւ մշակութային հարաբերություններ աշխարհի տարբեր երկրների եւ հատկապես հարեւան ու տարածաշրջանի երկրների հետ, ինչպես նաեւ համագործակցության մակարդակի բարձրացում միջազգային կազմակերպությունների եւ կառույցների, հատկապես ամբողջական համագործակցություն ատոմային էներգիայի գործակալության հետ:

Բացի այդ, Իրանի կառավարությունը ձեռնարկելով այլ միջոցներ, այդ թվում արտարժույթի միասնական փոխարժեքի սահմանումը եւ գնի հաստատումը, արտարժույթի պահուստային հիմնադրամի ստեղծումը, գործընկերության արժեթղթերի վաճառքը, սղաճի վերահսկումը, արտասահմանյան տնտեսական շուկաներում ներկայությունը, բանկային վարկերի տրամադրումը, վարչական կարգի կառուցվածքի բարեփոխումը, լիազորությունների հանձնումը նահանգներին եւ մարդկանց գնողունակության ավելացումը ջանացել է կայունացնել ներքին շուկան եւ տնտեսությունը, քանի որ Իրանի կառավարությունն այն համոզման է, որ եթե ներքին տնտեսությունում մի տեսակ կայունություն ստեղծվի, հեշտությամբ կարելի է ուրվագծել խոշոր ռազմավարություն արտադրության գործում:

Ըստ էության, կառավարությունը կատարել է իր առաջին հիմնական քայլերը թե՛ պետական եւ թե՛ մասնավոր սեկտորներում արտասահմանյան ներդրումների բնագավառում արտադրելու ուղղությամբ, եւ այս նախաձեռնություններն ուղեկցվել են մասնավորեցման եւ կանոնների բարեփոխման կանոնների կատեգորիաներում՝ արտասահմանյան ներդնողների ուղղորդմամբ եւ ներգրավմամբ: Այս նախաձեռնությունների ամենամեծ արդյունքներից կարելի է նշել ներդրումների ռիսկի նվազումը, արտարժույթի շուկայի կայու-

14,5 տոկոս միջինից մինչեւ ավելի պակաս, քան տարեկան 13 տոկոսի: Սրան պետք է ավելացնել 11,5 տոկոս արդյունաբերության եւ 10,5 տոկոս գյուղատնտեսության աճը:

Անցյալ տարիներին տարեկան 5–6 միլիոն տոննա հացահատիկի ներկրումը դադարեցվել է եւ արտադրելով ավելի քան 13 միլիոն տոննա հացահատիկ ներսում, Իրանը 2003 թ. հացահատիկի արտադրության առումով ինքնաբավ դարձավ: Նկատի ունենալով, որ տնտեսական աճը մշտապես հանդիպել է սղաճի եւ խոշոր թանկությունների, Իրանի Իսլամական Հանրապետության կառավարությունը վերջին 3 տարիներին ստեղծելով արտարժույթի պահուստային հաշվեհամար, կարողացավ ստեղծել տնտեսական աճի ամենակարեւոր երաշխիքը եւ հենվելով հենց այս արտարժութային երաշխիքի, ինչպես նաեւ կատարված ծրագրավորումների վրա, ջանում է մի քառամյա ծրագրի ընթացքում հավասարակշռելով սղաճի տեմպերը, հասնել 8 տոկոս տնտեսական աճի:

Մասնավոր սեկտորի աշխուժացումը ԻԻՀ մյուս ծրագրերից է եղել այնպես, որ մասնավոր սեկտորի՝ արտարժութային հնարավորությունների օգտագործումը, որը 1997 թ. մինչ 2001 թ. 4 միլիարդ դոլար է եղել, միայն անցյալ երկուսուկես տարում անցել է 54 միլիարդ դոլարի սահմանը, եւ կառավարությունը քննարկում է մասնավոր սեկտորին 7 միլիարդ դոլար հատկացնելու հարցը:

1999 թ. Իրանում պողպատի արտադրությունը հասավ 5,5 միլիոն տոննայի, որն արտերկրից ներմուծած 3,3 միլիոն տոննա պողպատի հետ բավարարեց ներքին շուկայի պահանջները: Այս թիվը 2003 թ. հասավ 16 միլիոն տոննայի, որից 9,5 միլիոն տոննան արտադրվել է ներսում, եւ 6,5 միլիոն տոննան ներմուծվել է դրսից: Իրանում պողպատի սպառման կրկնակիից ավելի աճն ինքնին ցույց է տալիս այս երկրում արդյունաբերության աճն ու զարգացումը:

Իրանում արդյունաբերության աճի եւ զարգացման մեկ այլ ցուցիչ է ցեմենտի արտադրությունն ու սպառումը: 1997 թ. ցեմենտի սպառումը կազմել է 19 միլիոն տոննա, որը 7 տարի հետո, 2003 թ. հասել է 30,5 միլիոն տոննայի, եւ

Գոյություն ունեն այլ ցուցանիշներ, որոնք կարող են ցույց տալ Իրանի տնտեսության ու մշակույթի անցյալ ու ներկա վիճակը: Օրինակ, էլեկտրաէներգիայի արտադրման բնագավառում արտադրության չափը 1996 թ. 85825 միլիոն կիլովատ.ժամ էներգիայից 2003 թ. հասել է 135146 միլիոն կվտ.ժ, որը ցույց է տալիս 57 տոկոս աճ: Հանքարդյունաբերության բաժնում Իրանի արդյունաբերական եւ հանքային արտահանումների արժեքը 2002 թ. մեկ միլիարդ վեց հարյուր միլիոն դոլարից ավելացել եւ 2003 թ. կազմել է երկու միլիարդ ութ հարյուր քառասուն միլիոն դոլար: Տնտեսության այս բաժինը ներկայումս կազմում է Իրանի ոչնավթային արտահանումների 58 տոկոսը: Կապի եւ հեռահաղորդակցության բնագավառում ականատես ենք եղել բջջային հեռախոսների ծածկույթի տակ գտնվող քաղաքների թվի ավելացման, որը 1997 թ. 42 քաղաքից 2003 թ. հասել է 620 քաղաքի, որը ցույց է տալիս 1376 տոկոս աճ:

Իրանի Իսլամական Հանրապետությունը գիտական եւ մշակութային բնագավառներում եւս ունեցել է էական առաջընթաց, չնայած երկրի՝ 40 միլիոնից ավելի երիտասարդ բնակչությունը հարուցում է բազմաթիվ դժվարություններ մշակութային ծրագրերի իրականացման համար: Իրանի համալսարաններում ուսումնական բնագավառները 1997 թ. 224-ից 2003 թ. հասան 624-ի: Միջազգային հեղինակավոր պարբերականներում իրանցի գիտնականների եւ հետազոտողների գիտական հոդվածների առումով եւս, որը 1997 թվականին 713-ից 2003 թ. կազմել է 2600 հոդված, աճ է երեւում: Իրանի մամուլի տպաքանակը 1997 թ. 630 միլիոն օրինակից 2002 թ. հասավ 932 միլիոն օրինակի: Տպագրված գրքերի առումով եւս նույն ժամանակահատվածում ականատես ենք 88 տոկոս աճի:

Իրանում կանանց վիճակը եւս ցույց է տալիս հասարակական կարեւոր ցուցանիշների աճը: Օրինակ, Իրանի համալսարաններում կին ուսանողների քանակը 1997 թ. 31,9 տոկոսից 2003 թ. աճել է ավելի քան 50 տոկոսով, որը ցույց է տալիս բարձրագույն կրթության նկատմամբ իրանցի կանանց հետաքրքրությունը:

Բարերարը՝ Ջերարդ Գաֆեսճյան

«Բարերարի» փոխարեն կարելի էր գրել «Մարդը», «Հայրենասերը», «Գործարարը», «Հայը». բոլորն էլ մեծատառով, եւ բոլոր բնորոշումներն էլ ճիշտ կլինեին: Գաֆեսճյան-մարդու հետ շփվել եմ ընդամենը երկու անգամ, նրա մասին կարդացել ու լսել բազմիցս, եւ միշտ հիացել եմ այդ մարդու անսահման համեստությամբ, զուսպ ու հանդարտ կեցվածքով, իր կատարած գործերն ու մանավանդ անձը դրվատելու նկատմամբ ընդգծված սառը կեցվածքով: Եվ այդ այն դեպքում, երբ նրա միլիոնները, ինչպես ընդունված է ասել, «դեռ ոչ ոք չի հաշվել» (հավանաբար՝ չի էլ կարողանա): Ջերարդ Գաֆեսճյանը (մտերիմների համար պարզապես Ջերին), այո, մեծահարուստ է, նույնիսկ՝ ամերիկյան չափանիշներով մեծահարուստ: Բայց իր կարողությունը հեշտ չի ձեռք բերել եւ մանավանդ՝ զուտ անձնական հաճույքների համար չի գործադրում, այլ՝ հանրային բարօրության, հատկապես հանուն հայության ու Հայաստանի բարօրության:

Ծնվել ու մեծացել է Նյու Յորքի Բրուքլին թաղամասում, Սվազից Հայոց ցեղասպանության տարիներին Ամերիկա ներգաղթած Լեւոն եւ Նորա Գաֆեսճյանների ընտանիքում: Դժվարին մանկություն է ունեցել: Հայրը, որին հիշում է մշտական հուզիչ քնքշությամբ, զավակի համար արել է ամեն ինչ, ձգտելով զերծ պահել հատկապես եղեռնի զարհուրանքի հիշողություններից, որի մասին գրեթե միշտ խուսափել է հիշատակումներ անել, որպեսզի որդու հոգեբանությունը չխաթարվի: Զուր, միգուցե նույնիսկ՝ անտեղի ջանքեր: Որդին մեծացել, իրավաբանական բարձրագույն կրթություն է ստացել եւ կյանք է մտել իբրեւ իսկական հայ ու հայրենասեր, իբրեւ եղեռնազարկ ժողովրդի վերապրող շառավիղ՝ հոգու եւ մտքի մեջ մշտապես կրելով իր ժողովրդի ցավը եւ այդ ցավին դարման անելու ներքին մղումը: Գիտակցելով, որ դրամը, կարողությունը առավելագույն հնարավորություններ է ընձեռում ոչ միայն անձնական բարեկեցության, այլեւ մայրենի ժողովրդին օգտակար լինելու համար, Քաֆեսչյանն աշխատել եւ աշխատում է իր կապիտալները բազմապատկելու եւ դրանք հայության ու հայրենիքի կարիքներին ուղղելու ձգտումով: Չի սիրում պատմել, թե ինչպե՞ս է հարստացել: Չի սիրում նույնիսկ ասել, թե ինչ է արել եւ դեռ ինչեր է անելու: Իր փոխարեն խոսում են իր գործերը: Ամերիկայի հայկական համագումար կազմակերպության ակտիվիստներից է եւ միլիոնավոր դոլարներ է նվիրաբերել, որ Վաշինգտոնում, անմիջապես Սպիտակ տան մերձակայքում գտնվի Հայոց ցեղասպանության թանգարանի շենքը, եւ հիմա էլ գլխավորում է այդ թանգարանի կազմակերպման աշխատանքները: Թուլություն ունի իր նման եղեռնազարկ հայորդիներից մեկի՝ համաշխարհային համբավի հասած նկարիչ Արշիլ Գորկու ստեղծագործության նկատմամբ, եւ գնել ու սեփական հավաքածուում գորովանքով պահում է մեծ նկարչի շատ գործեր: Սակայն նրա ամենամեծ հավաքածուն համաշխարհային համբավ նվաճած վարպետների ապակյա ստեղծագործություններն են: Միացյալ Նահանգների կառավարությունը քիչ ջանք չի թափել եւ քիչ գումարներ չի առաջարկել, որ այդ իսկապես անգնահատելի ստեղծագործությունների ցուցադրման թանգարանը կառուցվի ԱՄՆ-ում: Գաֆեսճյանը մերժել է եւ անդարձ որոշել, որ իր այդ հազվագյուտ հավաքածուի վերջնական հանգրվանը լինելու է Հայաստանում: Ահա ինչու նա ձեռնամուխ եղավ երեւանյան հանրահայտ «Կասկադի» վերագործարկմանը, այդ նպատակին տրամադրելով 25 միլիոն դոլար, ուր պիտի ստեղծվի նաեւ հիշյալ ապակյա ստեղծագործությունների ցուցադրման թանգարանը:

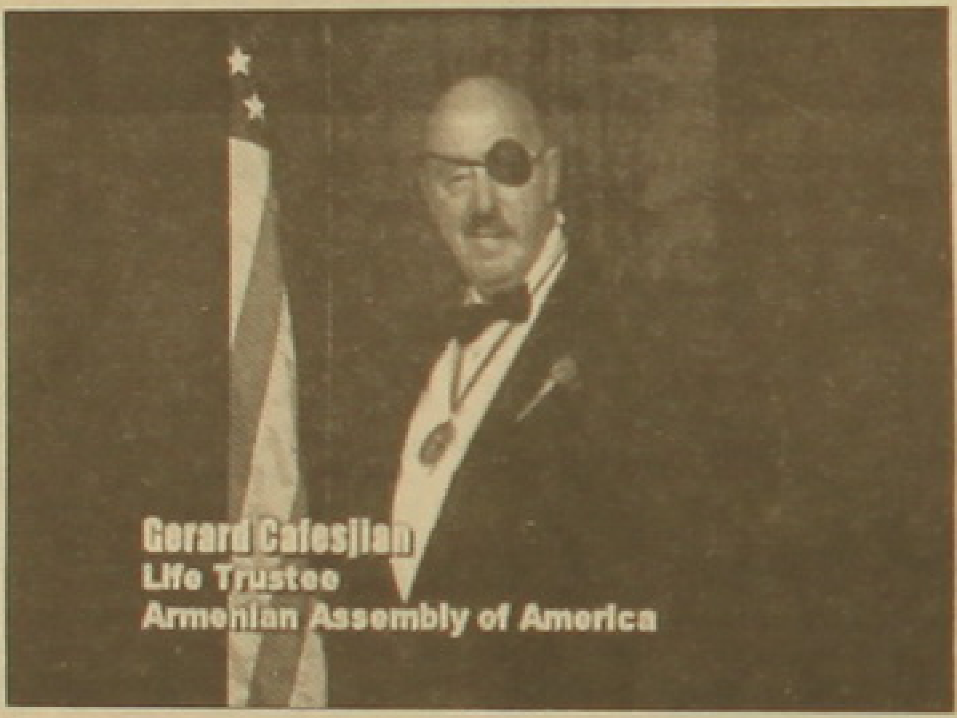

Լայն են հայրենիքում տնտեսական գործունեություն ծավալելու Գաֆեսճյան-գործարարի հետաքրքրությունները: Նա ուրիշների նման չի դժգոհում Հայաստանում գործարարություն ծավալելու դժվարություններից, չի սպասում մինչեւ այստեղ բարենպաստ մթնոլորտ ստեղծվի՝ եկել, մխրճվել է մեր իրականության մեջ եւ սկսել եռուն գործունեություն: Այս օրերին նրա ֆինանսավորմամբ Երեւանում ստեղծվում է «Սոլարեն» ընկերությունը, որը հայ գիտնականների տաղանդի ու իր իսկ միջոցներով ձեռք բերված արտասահմանյան առաջավոր տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ պետք է մեր քամուց մեզ համար էլեկտրաէներգիա ստանա: Գաֆեսճյանը միլիոնավոր դոլարներ է ներդրել նաեւ արեւային կուտակիչների, մարտկոցների, էներգիայի հիդրոգեն աղբյուրների ստեղծման ծրագրում, որի իրականացման համար հիմնել է «H 2 Economy» ընկերությունը:

Ջերարդ Գաֆեսճյանը մեծ հակում ունի դեպի օբյեկտիվ, ազնիվ, անկախ լրատվությունը, դա չափազանց կարեւոր է համարում հայրենիքում քաղաքացիական ազատ հասարակություն կառուցելու համար, ահա ինչու դարձել է «Արմենիա» հեռուստաընկերության բաժնետերերից մեկը եւ մանավանդ տեխնիկական առումով հեռուստաընկերությունը հարստացնելու ուղղությամբ անգնահատելի աշխատանք է կատարում: Այսօր Հայաստանի այլեւայլ ճանապարհների եզրերին, դպրոցների կամ այլ մարդասիրական հաստատությունների վրա խփված ցուցանակներին կարելի է կարդալ՝ «կառուցումը ֆինանսավորել է Գաֆեսճյան հիմնադրամը»: Նոր ծրագրերով լեցուն՝ Ջերարդ Գաֆեսճյանն այս օրերին հերթական անգամ ժամանել է հայրենիք: Չեմ կասկածում՝ դարձյալ բարի գործ սկսելու անխախտ մտադրությամբ: **«Ազգը»** «բարի գալուստ» է ասում եւ շնորհակալություն է հայտնում մեծ բարերարին՝ արդեն արածների ու անելիքների համար:

ՍԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Հեռու մնացեք մասոնականությունից

Զգուշացնում է հայ արիների առաջնորդը

Մեզ համար հաճելի պարբերականությամբ **«Ազգ»** օրաթերթն անդրադառնում է մասոններին, մասոնականությանը եւ համարձակորեն բացահայտում է դրա վտանգավորությունը: Այո՛, շատերն են ընկնում մասոնների ծուղակը՝ չիմանալով այդ օթյակների գաղտնի ու դավադիր գործունեության մասին, մի մասն անդամագրվում է իր սոցիալական ծանր վիճակը բարելավելու, մի մասն էլ՝ իբր ազգին օգտակար լինելու սին ձեւակերպումներով: «Ազգի» վերջին թողարկումներում տպագրված հատկապես «Մասոնության գաղտնիքները», «Մասոնականությունը եղբայրություն է» հոդվածները հուշում են, որ մենք (նաեւ՝ շատերը) ձեզ հետ միասին ճիշտ ուղի ենք բռնել՝ բացահայտելով այդ գաղտնի կառույցների մութ գործերը:

«Մասոնության գաղտնիքները» հոդվածի մեջ «Ֆրիմեյսոնրի» (ֆրիմասոնականությունը հաջորդ սերնդի համար) պարբերականի խմբագիր Թիմ Բրայսը գրում է. «...Իմ օթյակում ես գիտեմ քրիստոնյաների, հրեաների եւ մահմեդականների, որոնք խաղաղ ապրում են միմյանց հետ եւ եղբայրություն վայելում: Մենք ոչ մի դեպքում մեր կրոնական հավատամքը չենք պարտադրում ուրիշներին: Դա չէ մասոնականության էությունը, որը պարզապես եղբայրություն է տարածում: Եթե շատ մարդիկ զբաղվեին ֆրիմասոնականությամբ, աշխարհում խաղաղություն կտիրեր, մի բան, որ մեր մոլեռանդ հակառակորդները պարզապես չեն հասկանում»:

Նախ ասենք, որ մեզ՝ հայերիս, այնքա՜ն ծանոթ է «Ազատություն, հավասարություն, եղբայրություն» քարոզող մասոնական-երիտթուրքական քաղաքականությունը, որն ավարտվեց 1915 թ. ցեղասպանությամբ, որ նոր պարզաբանումների կարիք, կարծում ենք, չկա, սակայն անհրաժեշտ ենք համարում պատասխանել վերոնշյալ ֆրիմասոնի «եղբայրական» որոշ նկրտումներին:

Այն, որ մասոններն իբր հարգում են բոլորի կրոնական իրավունքները, բացարձակ կեղծիք է: Նրանք վաղուց թափանցել են ե՛ւ քրիստոնեության, ե՛ւ մահմեդականության մեջ ե՛ւ այլուր ու այժմ փորձում են ստեղծել մի համաշխարհային կրոն, որը կծառայի հուդայականության շահերին: Դիցուք, քրիստոնեության մեջ արդեն տիրապետող է դառնում «էկումենիզմը», որը ոչնչացնում է բոլոր ազգային եկեղեցիների ուրույն դիմագիծը եւ տանում եկեղեցական համապարփակեցման (գլոբալիզացիայի): Այս «էկումենիկ ուղեգծի» «մեխը»՝ 10-րդ հոդվածը, ասում է. «Յուրահատուկ մի միասնություն կապում է մեզ հրեա ազգին, որի հետ Աստված հավիտենական մի ուխտ է կնքել: Հավատքով գիտենք, որ մեր հրեա քույրերն ու եղբայրները «Աստուծո սիրելի են իրենց հայրերի սիրույն համար: Որովհետեւ Աստուծո պարգեւներն ու կոչումը անդառնալի են (Հռովմ. Թ 28-28)»: Նրանք ունեն «որդեգրությունը, փառքը, ուխտերը, օրենսդրությունը, պաշտամունքը եւ խոստումը: Նրանցն են հայրերը, նրանցից եւ՝ ըստ մարմնի Քրիստոս» (Հռովմ. Թ 4-5): Մենք պախարակում ենք եւ դատապարտում հակասեմականության բոլոր արտահայտությունները, ինչպես ատելության պոռթկումներն ու հալածանքները: Քրիստոնեական հակահրեականության համար հայցում ենք Աստծուց ներողամտություն, իսկ մեր հրեա քույր-եղբայրներից՝ հաշտություն»: Հիմա հարց է ծագում՝ նմանապես քրիստոնյաները Աստծո՞ւն են ծառայում, թե՞ իբր Աստծո կողմից ընտրյալ հրեաներին: Եթե էկումենիկ ուղեգիծը մերժում է «ցեղամոլներին եւ ազգայնամոլներին» (իհարկե՝ բացի հրեաներից), ապա ինչպե՞ս ենք պաշտպանելու «համաշխարհային ջրհեղեղի» հետեւանքով Արարատյան լեռներում Նոյի ժառանգներին փրկող հայերի արարչական ծագման ու Հայքի արարչական տարածք լինելու հանգամանքը: Չէ՞ որ դա կդիտվի ցեղամոլություն, իսկ դա միանշանակ հակասում է «Հին կտակարանի» հրեական ընտրյալության գաղափարախոսությանը: Հիմա ո՞ւմ են ծառայելու հայ քրիստոնյաները, եթե դառնան ֆրիմասոնական օթյակների անդամ, ի՞նչ կրոնական հավասարության ու եղբայրության մասին է խոսքը... կամ՝ ինչպե՞ս է, որ սեմական են համարվում միայն հրեաները, իսկ արաբնե՞րը, իսկ հակաարաբականությունը հակասեմականություն չէ՞...

Ահավասիկ, ավելի վտանգավոր մի փաստարկ եւս: Հրեաների «Թալմուդի» օրենքներն իրենց բնույթով ոչ միայն մարդատյաց են, այլեւ մերժում են մյուս ազգերի «մարդավայել» ապրելու իրավունքը: Ահա դրանցից երկուսը. «Հրեային խստիվ արգելվում է իր համար տուն կառուցել ակումի (ակում- հեթանոս, քրիստոնյա, արաբ, գոյ ոչ հրեա- Ա. Ա.) տաճարի (եկեղեցու) կողքին: Բայց եթե նա արդեն այդպիսի տուն ունի եւ այդ տունը փլվում է, ապա նոր կառույցի ժամանակ հրեան պետք է մի քիչ տաճարից հեռանա, իսկ միջանկյալ տարածքը լցնի մարդկային արտաքնոցով (օրենք 61)», «Հրեա հոգեւորականին արգելվում է (տե՛ս օրենք 5) դիպչել մահացած մարդուն եւ նույնիսկ լինել այն տանը, որտեղ գտնվում է հանգուցյալը: Սակայն «մարդ» ասելով անհրաժեշտ է հասկանալ միայն հրեա, քանի որ Թվոց գրքում (XIX, 14) ասվում է. «Եթե մարդը մահանում է վրանում, ապա ամեն ոք, ով վրան է մտնում, անմաքուր է»: Հրեա հոգեւորականին թույլատրվում է մտնել այն տունը, ուր մահացել է ակումը, քանզի ակումները պետք է դիտարկվեն ոչ թե որպես մարդիկ, այլ որպես անասուններ (օրենք 92)»: Կարելի է բերել հարյուրավոր նման օրինակներ, սակայն վստահ ենք՝ այսքանն էլ բավարար է հրեական եղբայրության մասին պատկերացումներ կազմելու համար:

Մենք մեր հայրենակիցներին եւս մեկ անգամ կոչ ենք անում հեռու մնալ մասոնականությունից եւ այլ ապազգային ու հակազգային կառույցներից եւ ազգին ու հայրենիքին ծառայել հայորեն, [illegible] ու հայկականության հիմքերով:

ԱՐՄԵՆ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ,
Հայ արիական միաբանության առաջնորդ

ՄԵՆՔ

Ես հայ եմ, դու՝ նույնպես, բայց...

Հայաստան-սփյուռք կապերը տարեցտարի կարծես թե ավելի են ամրապնդվում: Ուրախալի փաստ է, որ տարաբնույթ միջոցառումներ են անցկացվում, որոնց անվանումներում իր հաստատուն տեղն է գրավում «համահայկական» բառը: Որքանով է այս կամ այն միջոցառումը կուսակցականացված, որքանով է հրատապ՝ պետական բյուջեի սուղ միջոցներից հատկացումներ կատարելու համար, որքանով է ծառայում հայությանը համախմբելու նպատակին, մեկ այլ նյութի քննարկման առարկա է:

Սփյուռքահայը Հայաստան այցելած օտարերկրացուց տարբերվում է ոչ միայն իր ազգությամբ: Նա ավելի ուշադիր է շուրջը նայում, ավելի շատ է համեմատում տեսածը պատկերացրածի կամ ցանկալիի հետ եւ շատ ավելի խոցելի է: Եվ եթե պաշտոնական միջոցառումների ժամանակ նա կարծիք է կազմում լոկ երկրի իշխանությունների կարողությունների կամ կազմակերպչական ընդունակությունների մասին, ապա անձնական շփումների ընթացքում՝ ընդհանրապես «հայաստանցի հայերի» մասին: Այս տարօրինակ բառակապակցությունն ավելի ու ավելի հաճախ է լսվում սփյուռքահայի շուրթերից՝ անկախ այն բանից, թե որտեղ է նա բնակվում՝ Լոս Անջելեսում, թե՞ Կրասնոդարում, եւ ցավոք, վկայում է մեր մասին ունեցած ոչ բարձր կարծիքի մասին: Այս բառակապակցությամբ սփյուռքահայը «միջնորմ» է դնում իր եւ «հայաստանցու» միջեւ, չցանկանալով թեկուզ ժամանակավորապես կամ «սխալմամբ» նույնացվել իր ազգի հայաստանյան ներկայացուցչի հետ: Եվ ինչու ցանկանա, երբ գրեթե ամեն քայլափոխի տեղացիների տարբերակված վերաբերմունքին է արժանանում՝ սկսած ապրանքների (ծառայությունների) գներից, վերջացրած զուտ մարդկային հարաբերություններով: Ինչո՞ւ ցանկանա, երբ իր բնակված երկրում տեսնում է, թե ինչպես է Հայաստանից նոր եկած հիմնականում երիտասարդների մեծ մասը «փայլում» իր կիսահայերեն պոռոտախոսությամբ ու «Գիտե՞ք, ես ով եմ» պահվածքով՝ մինչեւ այդտեղից արտաքսվելը կամ բանտարկվելը... Ինչ անի սփյուռքահայը՝ իր ցեղակցին ընդունի-սիրի նրա բոլոր թերությունների «փնջով» հանդերձ ու հայրենակցին պարտադրված սիրելը շփոթի հայրենասիրության հե՞տ: Թե՞ փորձի Հայաստանից գնացածի անվայել պահվածքը քննադատել ու արժանանալ «հակահայի» պիտակին:

Իհարկե, չպետք է կարծել, թե յուրաքանչյուր սփյուռքահայ հրեշտակ է, իսկ յուրաքանչյուր հայաստանցի՝ թերությունների հավաքածու: Բայց եւ այնպես արժե, որ «հայաստանցի հայը» մտածի Հայաստան այցելած հատկապես սփյուռքահայի նկատմամբ վերաբերմունքը փոխելու մասին:

Երբ հայի տուն «գնացող-եկողը» (հատկապես տոնական օրերին) քիչ է լինում, տանտերը դա գրեթե անձնական վիրավորանք է համարում: Ոչ մի վիճակագրություն կարծես չկա՝ պարզելու համար, թե Հայաստան այցելած սփյուռքահայերի ո՞ր մասն է ցանկություն հայտնում երկրորդ անգամ հայրենիք գալու: Դատելով ներկա վիճակից, պետք է մտածել, որ շատ քչերը: Եվ թող մեզ հույս չտանք, թե այստեղ երեկոյան զբոսնելն անվտանգ է, գները ցածր են կամ վերջապես, որ սա Հայաստանն է (բաղձալի բառ յուրաքանչյուր հայրենակարոտ հայի համար):

Փորձենք ավելի բարյացակամ լինել հատկապես սփյուռքահայ այցելուների հանդեպ, փորձենք մեզ ուղղակի մարդավայել պահել թե՛ հայրենիքում, թե՛ դրսում, եւ մեր երկիր այցելողը, այստեղ փող ծախսող մարդկանց ավելի մեծ հույս կունենանք նաեւ ոչ տոնական-միջոցառումային օրերին:

Ամեն մի հայի համար պատվի խնդիր պետք է դառնա նաեւ ի՛ր պահվածքի շնորհիվ բառապաշարից «հայաստանցի հայ» արտահայտությունը դուրս մղելը:

ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

Ադրբեջանի «անկախ» լրատվամիջոցները՝ Իլհամ Ալիեւի հակահայ քաղաքականության պատանդ

Ադրբեջանական առաջատար լրատվամիջոցները բողոքի ակցիա են կազմակերպում ընդդեմ հայ սպաների, ովքեր պատրաստվում են սեպտեմբերի 12-ին մեկնել Բաքու՝ մասնակցելու ՆԱՏՕ-ի «Համատեղ լավագույն ջանք» 2004 թ. զորավարժություններին:

Ակցիայի հետեւում անկասկած ադրբեջանական իշխանություններն են, ավելի կոնկրետ՝ Իլհամ Ալիեւը: Վերջինս իշխանությունը հորից ժառանգելուց հետո անում է հնարավորը, որ դադարեցվեն հայերի հետ բոլոր տեսակի շփումները: Ուղիղ մեկ տարի առաջ, երբ Ալիեւ կրտսերը զբաղեցնում էր վարչապետի պաշտոնը, նա ադրբեջանական ոչ կառավարական կազմակերպություններին հորդորեց վերջ տալ հայերի հետ շփումներին: Վերջին 1 տարվա ընթացքում Ադրբեջանում հայատյացությունը բարձրացվել է պետական մակարդակի:

Հայերի դեմ ուղղված այս ակցիան առաջինը չէ: Ամռան կեսերին Թուրքիա պաշտոնական այցի նախօրեին կրկին ադրբեջանական իշխանությունների հորդորով առաջատար լրագրողների մի ստվար խումբ ուղեւորվեց Արեւելյան Թուրքիա, որն իրականում Արեւմտյան Հայաստանն է: Ադրբեջանցի լրագրողները Իգդիրում եւ Կարսում մի քանի տասնյակ տեղացիների հետ բողոքի ակցիաներ կազմակերպեցին ընդդեմ հայ-թուրքական սահմանի հնարավոր բացման:

Ամռան կեսերին Իլհամ Ալիեւը մեկնեց Անկարա եւ հանդիպումներում քննարկեց հիմնականում երկու խնդիր՝ թուրք-ադրբեջանական հարաբերություններ, ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորում: Մինչ այդ Ալիեւը Անկարայի իշխանություններին հորդորել էր չբացել հայ-թուրքական սահմանը, քանի որ, նրա խոսքերով, այլեւս հնարավոր չի լինի կարգավորել ղարաբաղյան հակամարտությունը:

Ադրբեջանի մամուլը միշտ էլ եղել է ընդգծված հակահայկական, որի հիմնական պատճառը ղարաբաղյան պատերազմում ադրբեջանական բանակի կրած պարտությունն է: Սակայն, մյուս կողմից, 1998-2001 թթ. հայկական եւ ադրբեջանական լրատվամիջոցների, հասարակական կազմակերպությունների միջեւ ակտիվացել էին շփումները, Բաքու եւ Երեւան փոխադարձ այցելությունները, սկսվել էր ատելության «ձնհալի» շրջան:

Իլհամ Ալիեւի իշխանության գալով իրավիճակը կտրուկ փոխվեց: Ալիեւ կրտսերը հասկացել է, որ միջազգային հանրությունը չի խրախուսում պաշտոնական Բաքվի ռազմատենչ եւ հակահայ հայտարարությունները: Այդ պատճառով անհրաժեշտ է գտնել վահան եւ պաշտպանվել: Վահանի դերը ստանձնել են ադրբեջանական այսպես կոչված անկախ լրատվամիջոցները, որոնք իրականում ղեկավարվում են նախագահականից: Թերեւս պատահական չպետք է համարել նաեւ, որ ընդդեմ հայ սպաների Բաքու մեկնելու ակցիային չեն միացել Ադրբեջանի պաշտոնական լրատվամիջոցները: Փաստորեն, Բաքվի իշխանությունները փոխում են հակահայկական քաղաքականության մարտավարությունը՝ որպես գործիք ընտրելով երկրի զանգվածային լրատվամիջոցներին, բայց ոչ պետականներին, որպեսզի ցույց տան, թե դա Բաքվի քաղաքականությունը չէ: Սեպտեմբերի 12-ին նախատեսված է 7 հայ սպաների այցելությունը Բաքու: Դեռ հունվարին 3 հայ սպաների Ստամբուլից հնարավորություն չտրվեց նստելու Բաքու մեկնող ինքնաթիռը: ՆԱՏՕ-ն, որի շրջանակներում էր տեղի ունենում զորավարժությունների նախնական պլանավորման կոնֆերանսը, հրապարակավ չդատապարտեց Բաքվի իշխանություններին, սակայն հասկացրեց, որ նման քայլերը համահունչ չեն Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հետ համագործակցության՝ Ադրբեջանի ստանձնած պարտավորություններին:

Մոտ 1 ամիս անց Բուդապեշտում ՆԱՏՕ-ի ծրագրով կազմակերպված անգլերենի դասընթացների ընթացքում ադրբեջանական բանակի սպա Ռամիլ Սաֆարովը գիշերը կացնահարեց հայ սպային: ՆԱՏՕ-ն դատապարտեց կատարված սահմռկեցուցիչ արարքը, մինչդեռ ադրբեջանական լրատվամիջոցները մարդասպանին դարձրին ազգային հերոս:

Հունիսին Բաքվում տեղի ունեցավ ՆԱՏՕ-ի 2-րդ կոնֆերանսը: Հայ 2 սպաներին հաջողվեց հաղթահարել դժվարությունները եւ հասնել Ադրբեջանի մայրաքաղաք: Այսպես կոչված «Ղարաբաղի ազատագրության կազմակերպության» ակտիվիստները փորձեցին ներխուժել կոնֆերանսի սրահ եւ սպանել հայերին: Օրերս այդ կազմակերպության 5 ակտիվիստներ խուլիգանական արարք գործելու ամբաստանությամբ դատապարտվեցին 2-5 տարվա ազատազրկման:

Ադրբեջանական մամուլը բարձրացրեց հակահայ հիստերիայի նոր ալիք, ինչպես կարելի է բանսարկել Ղարաբաղի պոտենցիալ ազատամարտիկներին: Իլհամ Ալիեւն իր հերթին Նախիջեւանում նշեց, որ դատավճիռը չափից ավելի խիստ է, բայց ինքը ոչինչ չի կարող անել՝ Ադրբեջանի դատարանն անկախ է:

Մի կողմ թողնենք Ադրբեջանի դատարանի անկախության մասին խոսակցությունը եւ անդրադառնանք ավելի լուրջ խնդրի: Սեպտեմբերի 12-ին 7 հայ սպաներ պատրաստվում են մեկնել Բաքու՝ մասնակցելու սեպտեմբերի 13-26-ը Բաքվում կայանալիք ՆԱՏՕ-ի զորավարժություններին: Թե ինչ ազդեցություն կունենա ադրբեջանական լրատվամիջոցների ակցիան ընդդեմ հայ սպաների, ցույց կտա ժամանակը: Հստակ է մեկ բան. ադրբեջանական լրատվամիջոցները դարձել են Իլհամ Ալիեւի հակահայ քաղաքականության պատանդը:

Նկատենք, որ 2003 թ. ՆԱՏՕ-ի «Համատեղ լավագույն ջանք» զորավարժություններն անցկացվեցին Երեւանում: Ադրբեջանը հրաժարվեց մասնակցել դրանց՝ պատճառաբանելով ղարաբաղյան հակամարտության չկարգավորված լինելու եւ հայկական ուժերի կողմից ադրբեջանական տարածքների օկուպացման հանգամանքը:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հուսեյնի դատը՝ առաջիկա շաբաթներին

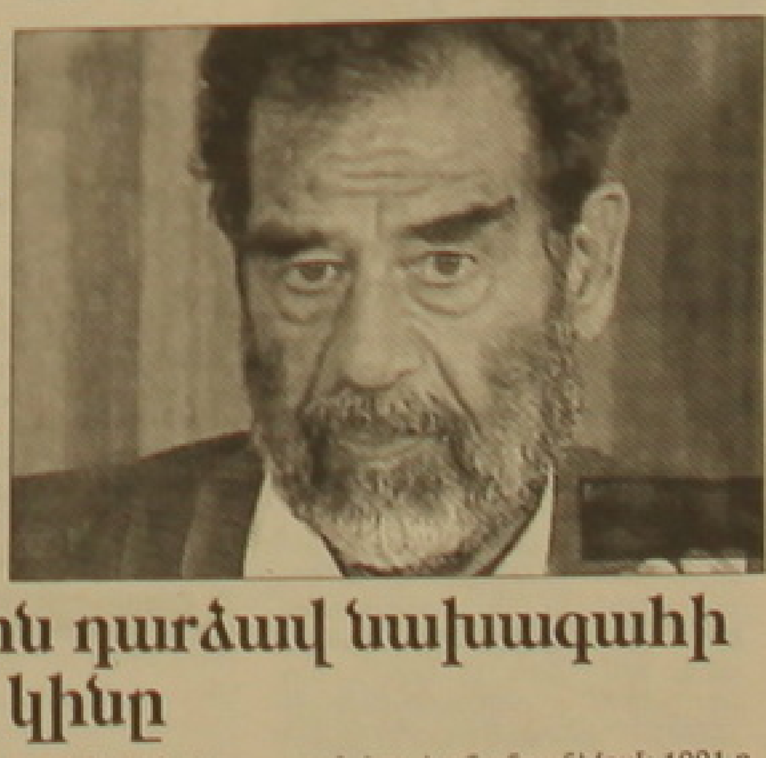

Իրաքի նախկին ղեկավար Սադդամ Հուսեյնը եւ նրա գլխավոր օգնականներն առաջիկա շաբաթներին պետք է դատվեն իրաքյան հատուկ դատարանում: Այդ մասին Քուվեյթում հայտարարել է Իրաքի պետնախարար Քասիմ Դաուդը: Նրա խոսքերով, իրաքցի նախկին բռնակալի եւ նրա «ելուզակախմբի» ճակատագիրը տնօրինելու է իրաքյան անկախ դատարանը, իսկ «ԱՄՆ-ը որեւէ դեր չի խաղալու այդ դատավարությունում»:

Ժամանակին «Ազգը» տեղեկացրել է, որ նախնական դատական լսումների ժամանակ Սադդամ Հուսեյնն իրեն մեղավոր չի ճանաչել մեղադրանքների որեւէ հոդվածով (Քուվեյթի զավթում, սպանություններ, հալածանքներ եւ այլն): Ներկայումս ձերբակալված Հուսեյնը պաշտոնապես ենթակա է Իրաքի քաղաքական իրավասությանը, բայց ամերիկացի զինվորականները նրան պահում են գաղտնի, իրաքցիներին անհայտ տեղում:

Իրաքցի նախարարուհին դարձավ նախագահի 3-րդ կինը

Իրաքի նախագահ Ղազի Աջիլ ալ Յաուերը կնության է առել հասարակական աշխատանքների նախարար Նասրին Բարվարիին: Այդ մասին երեկ հաղորդեց «Ալ Արաբիա» արբանյակային հեռուստաալիքը:

Ինչպես հայտնի է, իսլամը թույլատրում է բազմակնություն: Նասրին Բարվարին դարձել է Յաուերի երրորդ կինը: Նա Իրաքի ժամանակավոր կառավարության կազմում ընդգրկված հինգ կին նախարարներից մեկն է: Հաղորդվում է, որ նախագահի եւ նախարարի ամուսնությունը նշվել է Էրբիլ քաղաքում, ընտանեկան շրջանակում:

Բարվարին ծնվել է 1970 թ. Էրբիլում, քրդական ընտանիքում: 1991 թ. ավարտել է Բաղդադի համալսարանը, մասնագիտությամբ ճարտարապետ է: Ներկայումս կառավարության 7 քուրդ նախարարներից մեկն է, Քրդստանի ժողովրդավարական կուսակցության անդամ:

Նախագահ Յաուերը ծնվել է 1958 թ. Մոսուլի նահանգում: Հայրը 3 միլիոնանոց արաբական մի ցեղի շեյխն է: Սովորել է ԱՄՆ-ում՝ Ջորջթաունի համալսարանում: Մասնագիտությամբ ճարտարագետ է: 2004 թ. հունիսից Իրաքի նախագահն է:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻ ԴԵՄ

Բեսլանում ահաբեկիչներն ունեցել են հանցակիցներ

Ձերբակալվել է Բասաեւի թիկնապահը

ՌԴ անվտանգության դաշնային ծառայության Հյուսիսային Օսիայի վարչության պետ Վալերի Անդրեեւը լրագրողներին ասել է, որ սեպտեմբերի 1-ին Բեսլանի թիվ 1 դպրոցը գրաված ահաբեկիչներին օգնել են միլիցիայի առանձին աշխատակիցներ: Այդ է վկայում ահաբեկիչների անցած երթուղին:

Չի բացառվում, որ միլիցիոներները նրանց օգնած լինեն ճնշման եւ սպառնալիքների ներքո: «Կոմերսանտ» թերթի թղթակիցը դպրոցի վայրում լսել է երկու քննիչների խոսակցությունը: Նրանցից մեկն ասել է, որ ելուզակներից մեկին հաջողվել է փախչել իրավապահների օգնությամբ: Մյուսը շեշտել է, որ ելուզակների հետ նույն մեքենայով եկած միլիցիոներն ուղեկցել է նրանց:

«Գազետա» էլեկտրոնային հրատարակությունը նշում է, որ դեռ հուլիսին դպրոցում կատարված նորոգման աշխատանքների ժամանակ «շինարարներն» այնտեղ թաքցրել են զենք, պայթուցիկ նյութեր, պարեն (պահածոներ, շոկոլադ): Փրկված պատանիներից մի քանիսը պատմել են, որ դպրոցի շենքի զավթումից հետո ելուզակները տղամարդկանց ստիպել են քանդել մարզադահլիճի հատակը, որտեղ զենք եւ զինամթերք կար:

Դպրոցն «անչափ ցածր» վարձատրության դիմաց նորոգել էին արտագնա մի խումբ չեչեն բանվորներ: Հյուսիսային Օսիայի ՆԳՆ մամլո ծառայության ղեկավար Իսմել Շառվը լրագրողներին ասել է, որ սպանված գրոհայինների մեջ կան մի քանի հուլիսյան «շինարարներ»:

Դպրոցի շենք զենք է մտցվել նաեւ բանակային երկու բեռնատարներով: Քննությունից պարզվել է, որ ահաբեկիչները Բեսլան են եկել Մոզդոկի շրջանի Խուրիկաու գյուղի կողմից, որն Ինգուշիայի սահմանից 30 կմ հեռու է: Գյուղում նրանք առ- անցել են տեղամասի մայոր Սուլտան Գուրաժեւին: Ի դեպ, ելուզակների բանակային բեռնատարներից մեկի վրա հին «Մոսկվիչի» համարանիշ կար, բայց միլիցիան բեռնատարը ճանապարհին կամ չէր կանգնեցրել, կամ էլ գործարքի մեջ էր մտել ահաբեկիչների հետ:

Սեպտեմբերի 6-7-ը Ռուսաստանում սգո օրեր են հայտարարված: Բեսլանում երեկ շարունակվում էին զոհերի թաղումները: Ռուսական լրատվամիջոցները հաղորդել են, որ դպրոցի շենքը հաջողվել է հետ գրավել լույս շաբաթ գիշերը: Պաշտոնական տվյալներով, զոհվել է 323 մարդ, 12-ն էլ մահացել են հիվանդանոցներում: Բայց բժիշկները եւ փրկարարները կարծում են, որ զոհերի թիվը հասնում է 400-500-ի: Ֆրանսպրեսը վկայակոչում է Հյուսիսային Օսիայի գլխավոր դիահերձարանի աշխատակիցներից մեկին, ըստ որի միայն այնտեղ 394 դիակ կա: Հանրապետության հիվանդանոցներում դեռեւս մնում է 377 մարդ:

Հայտնի են դարձել դպրոցը գրաված 32 ահաբեկիչներից մի քանիսի անունները: Հաջողվել է ձերբակալել 24-ամյա Նուր-Փաշի Կուլաեւին, որը չեչեն հայտնի ահաբեկիչ Շամիլ Բասաեւի թիկնազորից է: Ելուզակներից մեկ-երկուսին հաջողվել է փախչել, մյուսները սպանված են: Սեպտեմբերի 3-ին սպանվածների մեջ է Նուր-Փաշիի ավագ եղբայրը՝ 31-ամյա Խան-Փաշին:

Դպրոցի զավթման գործողությունն անմիջականորեն ղեկավարել է չեչեն գրոհային Դոկու Ումարովը, որին լուսանկարով ճանաչել է փրկված երեխաներից մեկը: Սպանված ելուզակների մեջ կան 10 արաբներ (մասնավորապես սիրիացիներ եւ հորդանանցիներ), 1 սեւամորթ, չեչեններ, ինգուշներ, ղազախներ, սլավոններ:

Ռուսական ավիաընկերություններն ուժեղացնում են անվտանգության ձեռնարկումները

Օգոստոսի 24-ի ուշ երեկոյան Ռուսաստանում գրեթե միաժամանակ տեղի ունեցած երկու խոշոր օդային ահաբեկչություններից հետո ռուսական ավիաընկերությունները սեփական նախաձեռնությամբ անվտանգության ամրապնդմանն ուղղված քայլեր են անում: «Գազետա» էլեկտրոնային հրատարակությունը տեղեկացնում է, որ «Սիբիր» ավիաընկերությունն սկսել է օդանավակայաններում ավելացնել քաղաքացիական հագուստ կրող անվտանգության ծառայության աշխատակիցների թիվը:

Բացի դրանից, մեկնումից առաջ անցկացվում են ուղեւորների անձնագրերի պարտադիր ստուգումներ: «Տրանսաերո» ավիաընկերության աշխատակիցներն սկսել են բոլոր ուղեւորներին հարցեր տալ ըստ այսպես կոչված «իսրայելական համակարգի», որը թույլ է տալիս նախօրոք բացահայտել կասկածելի անձանց:

«Աերոֆլոտը», որը դեպի ԱՄՆ չվերթեր կատարող ռուսական միակ ավիաընկերությունն է, խստացրել է հսկողությունը Ռուսաստանում իր թռիչքների հետ կապված բոլոր օդանավակայաններում: Առավել մանրակրկիտ ստուգումներ են իրականացվում դեպի ԱՄՆ թռչող օդանավերում: Այս պատճառով ստիպված են լինում օդանավակայան գալ թռիչքից մոտավորապես 5 ժամ առաջ:

«Աերոֆլոտի» ստուգումների խստացումը պայմանավորված է նաեւ ամերիկյան կողմի պահանջով, որն ուզում է ԱՄՆ տարածքը զերծ պահել հնարավոր ահաբեկչություններից:

Նախատեսվում է ՌԴ օդային կանոնադրության մեջ կատարել փոփոխություններ, որոնք թույլ կտան ուղեւորներին եւ բեռները ստուգել ոչ միայն օդանավակայանների ծառայողների, այլեւ ՆԳՆ աշխատակիցների ուժերով: Բացառված չէ, որ մոտ ապագայում թռիչքի պահին օդանավերի անվտանգությունն ապահովեն զինված պահակախմբերը: ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինն անձամբ մի քանի հանձնարարագիր է ստորագրել, որոնցով նախատեսվում է ՆԳՆ մարմիններին մասնակից դարձնել օդանավակայանների պաշտպանությանը:

Գ. Ք.

Մշակույթ

Զորյան ինստիտուտի հրատարակչական նախաձեռնությունները

Զորյան ինստիտուտի ակադեմիական եւ կորպորատիվ վարչությունների անդամները Տորոնտոյում (Կանադա) եռօրյա համատեղ նիստի ընթացքում քննարկել են կազմակերպության ծրագրերն ու հետագա գործունեությունը, հաղորդում է «Արմինյն միրոր սփեքթեյթր» շաբաթաթերթը:

Նիստը վարող դոկտ. Վարուժան Այվազյանի բացման խոսքից եւ կազմակերպության նախագահ Գուրգեն Սարգսյանի զեկույցից հետո գանձապահ Միգ Մկրտչյանը ներկայացրել է ինստիտուտի ֆինանսական հաշվեկշիռը, նշելով, որ վերջին տարիներին եկամտի հարաճուն աճ է նկատվում: Կորպորատիվ վարչության քարտուղար Ջորջ Շիրինյանն այնուհետեւ ներկայացրել է ակադեմիական վարչության երկու նոր անդամների՝ Ստեփան Աստուրյանի (Բարքլիի Կալիֆոռնիա համալսարանի պատմության դասախոս) եւ Լիզա Սիրականյանի (Յանովերի Դարտմութ քոլեջ) թեկնածությունը, որին հավանության են արժանացրել եւ հաստատել նիստի մասնակիցները:

Ցեղասպանությանը վերաբերող գործունեությանն անդրադառնալով, պրոֆ. Վահագն Տատրյանը կարեւորել է այս առնանը հրատարակվելիք «Հայոց ցեղասպանությունը 1915-16 թթ.: Գերմանական արտգործնախարարության քաղաքական արխիվից ընտրված փաստաթղթեր» հատորի նշանակությունը: Գիրը խմբագրել են Վոլֆգանգ եւ Սիգրիդ Գուստերը: Ապա խոսել է հետագա ծրագրերի մասին, որոնց մեջ առանձնացրել է Առաջին աշխարհամարտից անմիջապես հետո՝ զինադադարի շրջանում թուրքական թերթերում տպագրված հոդվածների թարգմանությունն ու հրատարակումը: Դրանք կարեւոր են, քանի որ այդ ժամանակ գրաքննություն չի եղել Թուրքիայում, եւ դրանք հարուստ նյութ են պարունակում թուրքական զինվորական տրիբունալի դատական ատենակալությունների մասին:

Խաչիկ Թոլոլյանը զեկուցել է «Դայասպորա. է ջոռնլ էվ տրանսնեշնլ սթադիզ» պարբերականի նվաճումների մասին: Ուսումնասիրությունների այդ հանդեսն արդեն 12 տարի հրատարակում է Զորյան ինստիտուտի եւ Տորոնտոյի համալսարանի հրատարակչատունը:

Ձախից աջ՝ 1-ինը՝ Յաիր Օռոն, 3-րդը՝ Թաներ Աքչամ, 8-րդը՝ Սուրեն Չեքիջյան եւ 10-րդը՝ Ջորջ Շիրինյան:
Նստած ձախից աջ՝ 3-րդը՝ Վահագն Տատրյան, 4-րդը՝ Խաչիկ Թոլոլյան եւ 6-րդը՝ Վարուժ Այվազյան:

Նշվել է, որ Մինեսոտայի համալսարանի մասնակցությամբ Զորյան ինստիտուտը նախաձեռնել է ստեղծել «Գիտելիքների համընդհանուր մի մարմին» անգլերենով եւ թուրքերենով, որի միջոցով Հայոց ցեղասպանության վերաբերյալ նյութերը ծրի տրամադրվելու են շահագրգիռ բոլոր կողմերին:

Յաիր Օռոնն անդրադարձել է ուսանողների վրա իր ուսումնասիրությունների թողած ազդեցությանը: Ջորջ Շիրինյանը խոսել է Կոպենհագենում տեղակայված «Դանիական միսիոներական արխիվներում» կատարվող ուսումնասիրությունների մասին: Դոկտ. Էրիկ Մարկուսենն ու մի քանի շրջանավարտներ զեկուցում են պատրաստում ցեղասպանությունից հետո դանիացի միսիոներների հայերին ցուցաբերած մարդասիրական օժանդակության վերաբերյալ:

Համատեղ նիստի ընթացքում քննարկվել է նաեւ եղեռնի 90-ամյակի առթիվ ինստիտուտի ծրագիրը:

Հ. Օ.

Գորիսում այս տարի գործելու է Կինոյի եւ թատրոնի պետական ինստիտուտի մասնաճյուղ

Սյունիքի մարզի բնակավայրերի համար խաչմերուկային նշանակություն ունեցող Վաղարշ Վաղարշյանի անվան Գորիսի պետական դրամատիկական թատրոնը 1936 թվականից գործում է պրոֆեսիոնալ մակարդակով եւ անգամ արցախյան գոյամարտի տարիներին բաց է պահել իր դռները եւ ունեցել հանդիսատես: Թատրոնի կենսագրությունում տեղ է գտել նաեւ դադարի ժամանակահատված, որին հաջորդած վերջին չորս տարիներին թատրոնը գործում է ոչ թե մշակույթի նախարարության, այլ քաղաքապետարանի ենթակայության տակ, նախկին 90-ի փոխարեն 13 դերասակցով, նվազագույն աշխատավարձով եւ առանց հիմնական ստեղծագործական կազմի: Չնայած դրան, 10 տարվա ընդմիջումից հետո նորից Գորիսի թատրոն վերադարձած ռեժիսոր Ալֆրեդ Յակոբյանը համոզված է, որ հետեւողական աշխատանքի շնորհիվ կարճ ժամանակ անց հնարավոր կլինի ստեղծել հիմնական խաղացանկ, որում կբացակայի ծանծրալին: Այժմ ընթանում են երկու ներկայացումների փորձեր, ծրագրվում է մանկական ներկայացման բեմադրում մինչեւ տարեվերջ: Հաջողության դեպքում առաջին երկուսը՝ «Մի ծնողներ, ծնողներ» եւ «Մեծ աշխարհի մեր անկյունը» ռեժիսորի համատմամբ հանդիսատեսին եւ մայրաքաղաքից հրավիրված մասնագետներին կներկայացվի սեպտեմբերի վերջին: Ծրագրերի իրականացմանը մեծապես նպաստում են Գորիսի քաղաքապետարանն ու Սյունիքի մարզպետարանը, սակայն եղածը քիչ է թատրոնը պրոֆեսիոնալ մակարդակի հասցնելու համար: Դրա համար էլ տնօրեն Ալլա Զախարյանը շատ կարեւորում է մշակույթի նախարարության ենթակայությամբ աշխատելը: Բացի այդ, թե՛ տնօրենի, թե՛ ռեժիսորի համոզմամբ թատրոնն ունի առաջնակարգ դառնալու բոլոր հնարավորությունները, պակասում են միայն ֆինանսական միջոցները: Թատրոնի շենքային վատթար պայմանները շտկվում են «Սյունիք-Զանգեզուր» հիմնադրամի միջոցներով այս օրերին ընթացող մասնակի նորոգման շնորհիվ, սակայն Գորիսի լավագույն դահլիճը, որտեղ տեղի են ունենում բոլոր մշակութային միջոցառումներն ու նաեւ քաղաքական հավաքները, կապիտալ նորոգման կարիք ունի:

Պրոֆեսիոնալ կադրերի պակասն էլ լրացվում է Գորիսի զորամասում ծառայող Կինոյի եւ թատրոնի պետական ինստիտուտի ուսանողների՝ թատրոնի աշխատանքներին մասնակցությամբ: Իսկ ամենամեծ հույսը թատրոնի տնօրենի նախաձեռնությամբ եւ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի աջակցությամբ այս տարի Գորիսում բացված Կինոյի եւ թատրոնի պետական ինստիտուտի մասնաճյուղի գործունեությունն է: Այս տարի մասնաճյուղում մարզպետի ֆինանսավորմամբ կսովորեն 10 երիտասարդներ: Նրանք ուսումնառության տարիներին պարտավորված կլինեն մասնակցելու թատրոնի աշխատանքներին, իսկ ավարտելուց հետո 5 տարի պարտադիր Գորիսի թատրոնում աշխատելու:

Թատրոնում համոզված են, որ ամենաանհրաժեշտի առկայության դեպքում արվեստի այս օջախը կարող է դառնալ լիարժեք գործող օրգանիզմ եւ մշակութային անցուդարձից հեռու մարզի բարձրաճաշակ հանդիսատեսին բավարարելուց զատ, ինչպես նախկինում, լինել պրոֆեսիոնալ կադրերի մատակարար Մայր թատրոնի համար:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Նրա տեղն այսօր Մայր թատրոնում դատարկ է

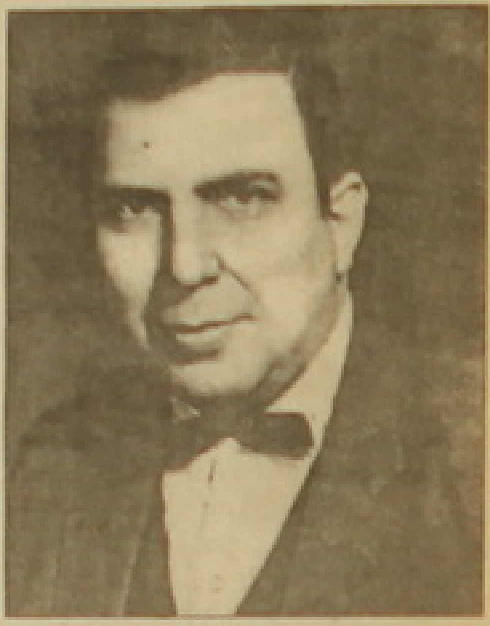

Մեկ տարի առաջ նա հեռացավ մեզանից ու իր տեղը թափուր մնաց... Այս տարի լրացավ ականավոր հայ կատակերգակ, ՀՀ ժողովրդական արտիստ Արմեն Խոստիկյանի ծննդյան 75-ամյակը: Երեկ Հայաստանի թատերական գործիչների միությունում կազմակերպվել էր հուշ-երեկույթ՝ նվիրված սիրված արտիստին: Արմեն Խոստիկյանի արտիստական անցած ուղին, նրա կերտած բազմաթիվ դերերը հիշատակվեցին: Անսահման հումորով լեցուն հուշեր ու տպավորություններ պատմեցին ՀԹԳՄ նախագահ Երվանդ Ղազանչյանը, Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, ՀՀ ժող. արտիստ Վահե Շահվերդյանը, թատերագետներ Վարսիկ Գրիգորյանը, Հայկազ Երանոսյանը, խաղընկերներ՝ Մարգո Մուրադյանը, Ժենյա Ավետիսյանը, Արմեն Մարությանը, Աշոտ Ղազարյանը եւ ուրիշներ:

Հայ թատրոնի պատմության մեջ ավելի շատ են ու ավելի մեծ տեղ են գրավել ողբերգակները, դրամատիկ արտիստները, իսկ ավելի քիչ՝ կատակերգակները: Արմեն Խոստիկյանը եկավ ու լրացրեց մեծ կատակերգակ Թաթեւոս Սարյանին: Խոստիկյանն այն բացառիկ արտիստներից էր, որ անգամ փոքր դերով, մի քանի կադրային անցումներով լիաթոք ծիծաղ էր պարգեւում: Նա միշտ շրջապատված էր իրեն սիրող ու բարձր գնահատող անձանցով՝ թե ընտանիքում եւ թե ամենուր: Բացի հումորով ու զգացմունքով մատուցած նրա մի քանի հարյուրի հասնող դերերը թատրոնում, կինոյում, հեռուստաթատրոնում եւ իր հիմնած «Փյունիկ» թատերախմբում, նա կերտել է նաեւ շատ հետաքրքրական դրամատիկ դերեր՝ «Հիշիր վաղվա օրը» եւ «Շաբաթ, կիրակի, երկուշաբթի» ներկայացումներում: Իսկ «Նվագախմբի տղաները» ֆիլմում Մասխարա Զավենի արտաբերած ամեն մի նախադասություն օգտագործվում է առօրյայում, միշտ ծիծաղ ու թարմ հուշ արթնացնում ժողովրդի կողմից սիրված ու ամենաբարձր գնահատանքի արժանացած ժողովրդական Արմեն Խոստիկյանի մասին: Ցավոք, այսօր նա հայ թատրոնի բեմում չէ ու իր գործը շարունակող չկա: Նրա տեղը Մայր թատրոնում այսօր թափուր է...

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

5 փառատոնը դեռեւս բավարար չէ

3 փառատոն 3 ամսվա ընթացքում, 2 միջազգային փառատոն էլ նախատեսվում է անցկացնել առաջիկա 2 ամսվա ընթացքում: ՀՀ մշակույթի նախարարության արվեստի եւ ժողովրդական ստեղծագործության բաժնի պետ Ռազմիկ Աբրահամյանը համոզված է, որ 5 փառատոնը դեռ բավարար չէ:

- «Ոսկե ծիրան», «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» եւ «Նռան հատիկ» փառատոները կարելի է համարել կայացած: Այժմ մեր նպատակն է աջակցել «Արմմոնո» եւ «Հայֆեստ» միջազգային փառատոներին,- նշում է Ռազմիկ Աբրահամյանը:

«Ոսկե ծիրան» փառատոնին մասնակցում էր 100-ից ավելի արվեստագետ, «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» փառատոնին՝ 1000-ից ավելի: «Նռան հատիկ» մանկապատանեկան փառատոնն անցկացվեց տեղական մակարդակով, սակայն կազմակերպիչները նշում են, որ հաջորդ տարի կմասնակցեն նաեւ արտերկրի ներկայացուցիչները:

Եթե «Մեկ ազգ, մեկ մշակույթ» փառատոնի անցկացման հիմնական նպատակը Հայաստան-սփյուռք կապերի ամրապնդումն էր եւ մասնակցում էին սփյուռքի սիրողական խմբերը, ապա «Արմմոնոն» եւ «Հայֆեստը» հայտ են ներկայացնում դառնալու լուրջ միջազգային փառատոներ: 2 փառատոնն էլ անցկացվում է երկրորդ անգամ: Սեպտեմբերի 14-20 տեղի կունենա «Արմմոնո» փառատոնը, որին մասնակցում է 30 դերասան 14 երկրներից 29 մոնոներկայացումներով: Փառատոնի կազմակերպիչ Մարիամ Ղազարյանի համատմամբ, նախորդ տարվա համեմատ դերասանների ընտրությունն ավելի խիստ է եղել: «Հայֆեստը» կանցկացվի հոկտեմբերին:

- Փառատոները նպաստում են թատերարվեստի, կինոարվեստի զարգացմանը եւ փոխադարձ ծանոթությունների հաստատմանը,- ասում է Ռազմիկ Աբրահամյանը:

Իսկ համաքաղաքացիների կարծիքով, յուրաքանչյուր փառատոնի անցկացումը յուրահատուկ տրամադրություն է ստեղծում եւ նպաստում տարբեր ազգերի մշակույթների երկխոսությանը:

ԱՐՓԻՆԵ ԲԱՂԴԱՍՅԱՆ

Սեպտեմբերի 9-ին պարոնյանցիները կբացեն 63-րդ թատերաշրջանը

Հակոբ Պարոնյանի երաժշտական կոմեդիայի պետթատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, պրոֆեսոր Երվանդ Ղազանչյանը տեղեկացրեց, որ սեպտեմբերի 9-ին Պարոնյանի անվան երաժշտական կոմեդիայի պետական թատրոնը սկսում է իր հերթական 63-րդ թատերաշրջանը: Այս թատերաշրջանը կբացվի Շիրվանզադեի չբեմադրված, անավարտ պիեսի («Ազգային գործիչը») բեմադրությամբ: Պիեսը բեմադրելու համար հրավիրվել է երիտասարդ ռեժիսոր Գոհար Տրդատյանը, որը նորովի է մեկնաբանել անավարտ գործը՝ համեմելով Նժդեհի հայտնի բանաստեղծություններով, որը թատերասերների համար կլինի հետաքրքրական ու տպավորիչ: (Նա Գ. Նժդեհի թոռնուհին է): Հաջորդ պրեմիերան, որ կմատուցվի թատերասերներին այս տարի, Աղասի Այվազյանի «Զարենցի ուղղիչ տունը» պայմանական վերնագրով գործն է, որի աշխատանքները դեռ շարունակվում են թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար, ռեժիսոր Երվանդ Ղազանչյանի կողմից ու մեկ ամսից կավարտվեն:

Մ. Մ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Կայացան ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարի հանդիպումները: Ընտրական առաջին խմբում Հայաստանի հավաքականի առաջիկա մրցակիցը՝ Ֆինլանդիայի ընտրանին Հելսինկիում խոշոր հաշվով (3-0) պարտության մատնեց Անդորրայի ֆուտբոլիստներին: Ֆիններից 2 գոլ խփեց Ալեքսեյ Երյոմենկոն, մեկ անգամ էլ աչքի ընկավ Ակի Ռիիհիլահտին: Ընտրական առաջին խմբի առաջատարների՝ Ռումինիայի եւ Մակեդոնիայի հավաքականների մրցավեճն ավարտվեց ռումինացիների հաղթանակով (2-1): Դաշտի տերերին հաղթանակ պարգեւեց Ադրիան Մուտուի՝ խաղավարտից 3 րոպե առաջ խփած գնդակը: 2 խաղից հետո վաստակելով 6 միավոր, ռումինացիները գլխավորեցին ընտրական առաջին խմբի մրցաշարային աղյուսակը: 3-ական միավոր ունեն ֆինները ու մակեդոնացիները:

Խոշոր անակնկալ մատուցեցին ալբանացիները, որոնք սեփական հարկի տակ 2-1 հաշվով պարտության մատնեցին Եվրոպայի չեմպիոն Հունաստանի հավաքականին: Դաշտի տերերը 12-րդ րոպեին արդեն առջեւում էին 2-0 հաշվով եւ կարողացան խաղը հաղթական ավարտի հասցնել: Հետաքրքրական է, որ խաղից առաջ Ալբանիայի վարչապետ Ֆատոս Նանոն 500 հազար դոլար պարգեւավճար էր խոստացել ֆուտբոլիստներին հաղթանակի համար:

Նոր գլխավոր մարզիչների գլխավորությամբ հաջող մեկնարկեցին Վրաստանի եւ Ադրբեջանի հավաքականները: Վրաց ֆուտբոլիստները հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (1-1) ավարտեցին հանդիպումը թուրքերի հետ, ընդ որում միայն խաղավարտից 5 րոպե առաջ հյուրերից Ասաթիանին իր թիմին փրկեց պարտությունից: Ադրբեջանի հավաքականը Բաքվում ոչ-ոքի (1-1) խաղաց Ուելսի ֆուտբոլիստների հետ: Այս խաղում էլ առաջինը հաջողության հասան ուելսցիները: 48-րդ րոպեին Ջեյի Սփիդը բացեց հաշիվը, իսկ 56-րդ րոպեին Ռաշադ Սադիգովը վերականգնեց հավասարակշռությունը:

Անգլիայի հավաքականը, որի կազմում բացակայում էր Ուեյն Ռունին, Ավստրիայում ձեռքից բաց թողեց հաղթանակը (2-2): Մեծ հետաքրքրություն էր ներկայացնում Լատվիա-Պորտուգալիա հանդիպումը, որի հիմնական իրադարձությունները ծավալվեցին 2-րդ խաղակեսում: Ընդմիջումից հետո մարզադաշտում ներկա գտնվողները ստրիպտիզի ականատես դարձան: Անսպասելիորեն խաղադաշտ ներխուժեց մի աղջիկ եւ արագորեն իր վրայից դեն նետեց մարզաշապիկը՝ պորտուգալացի ֆուտբոլիստներին ցուցադրելով իր բարեմասնությունները:

Ֆինները Երեւան են ժամանում լավ տրամադրությամբ

Եվրոպայի չեմպիոնը մրցաշարը սկսեց պարտությամբ

Ինչպես երեւում է, դա ազդեց միայն լատվիացի ֆուտբոլիստների վրա: Նրանք դեռ չէին հասցրել ուշքի գալ, երբ Ռոնալդուն բացեց հաշիվը, իսկ երկու րոպե անց Պաուլետան ամրապնդեց պորտուգալացիների հաղթանակը (2-0):

Ռուսաստանի ընտրանին սեփական հարկի տակ Սլովակիայի հավաքականի հետ խաղում չկարողացավ հաղթել մրցակցին: Արդեն 14-րդ րոպեին ռուսները հաջողության հասան Բուլիկինի հարվածից հետո: 73-րդ րոպեին հաշիվը կրկնապատկելու հիանալի հնարավորությունը չօգտագործեց Կարյական՝ չիրացնելով 11 մ հարվածը: Իսկ հյուրերը խաղավարտից 3 րոպե առաջ Վիտեկի խփած գոլի շնորհիվ խույս տվին պարտությունից:

Արդյունավետությամբ աչքի ընկան շվեդները՝ հյուրընկալվելիս 7 անպատասխան գնդակ ուղարկելով Մալթայի հավաքականի դարպասը: Հատկապես իրեն գերազանց դրսեւորեց Զլատան Իբրահիմովիչը՝ խփելով 4 գոլ: Շվեյցարացիներն էլ շնորհիվ Ֆոնլանտենի եւ Ռեյի «հեթ-տրիկների» 6-0 հաշվով հաղթեցին Ֆարերյան կղզիների ընտրանուն: Իր հաշվին «հեթ-տրիկ» գրանցեց նաեւ Սլովենիայի հավաքականի հարձակվող Միլենկո Աչիմովիչը, որն ապահովեց իր թիմի հաղթանակը Մոլդովայի ընտրանու նկատմամբ (3-0):

Դանիացիների հետ արտագնա խաղում մեծ դժվարությամբ հավաքականի ֆուտբոլիստներին հաջողված ուկրաինացիները հասան ոչ-ոքի (1-1) արդյունքի: Անսպասելի էր Ֆրանսիա-Իսրայել խաղի արդյունքը (0-0): Ֆրանսիացիների նոր գլխավոր մարզիչ Ռայմոն Դոմենեկի համար նորամուտն անհաջող դասավորվեց: Առանց Զիդանի հավաքականի խաղը չստացվեց, իսկ Թյերի Անրին գոլային մի քանի պահ չօգտագործեց:

Ընտրական մյուս հանդիպումներում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները՝ Իռլանդիա-Կիպրոս՝ 3-0, Հս. Իռլանդիա-Լեհաստան՝ 0-3, Էստոնիա-Լյուքսեմբուրգ՝ 4-0, Իսլանդիա-Բուլղարիա՝ 1-3, Բելգիա-Լիտվա՝ 1-1, Սան Մարինո-Սերբիա՝ 0-3, Խորվաթիա-Հունգարիա՝ 3-0, Իտալիա-Նորվեգիա՝ 2-1:

Ընտրական մրցաշարի հերթական տուրի հանդիպումները կկայանան վաղը: Մեր հավաքականը կհյուրընկալի ֆիններին:

Իսինբաեւայի նոր նվաճումը

Սովորաբար օլիմպիական խաղերի ավարտից հետո մարզիկները նախընտրում են հանգստանալ, իսկ եթե մրցումների էլ մասնակցում են, ապա բարձր արդյունքներ ցույց չեն տալիս: Իսկ ահա ձողացատկորդուհի Ելենա Իսինբաեւան, հանդես գալով Բրյուսելում անցկացված «Ոսկե լիգայի» մրցումներում, բոլորին հիացրեց իր վարպետությամբ: Աթենքի օլիմպիադայի չեմպիոնուհին, որը հաղթող էր ճանաչվել օլիմպիական նոր ռեկորդով, Բրյուսելում էլ հասավ նոր նվաճման: Նա հաղթահարեց 4 մ 92 սմ բարձրությունը՝ սահմանելով աշխարհի նոր ռեկորդ: Իսկ ահա նրա գլխավոր հակառակորդը՝ Սվետլանա Ֆեոֆանովան, որն Աթենքում դարձավ արծաթե մրցանակակիր, անհաջող հանդես եկավ: Նա բավական ցածր արդյունքով (4 մ 62 սմ) գրավեց 4-րդ տեղը:

Եվս մեկ աշխարհի ռեկորդ սահմանվեց 3000 մ վազքում: Քաթարցի Սաիֆ Սայեդ Շահինը մրցատարածությունը հաղթահարեց 7 րոպե 53,63 վրկ-ում՝ գրեթե 2 վրկ-ով բարելավելով 2001 թ. օգոստոսին մարոկկացի Բրահիմ Բուլամիի սահմանած համաշխարհային նախկին ռեկորդը (7:55.28): Նշենք, որ Շահինը Քենիայի քաղաքացի է եւ նախկինում կրում էր Ստեֆան Չերոնո անուն-ազգանունը: Նա չմասնակցեց Աթենքի օլիմպիադային, քանի որ Քենիայի թեթեւ ատլետիկայի ֆեդերացիան արգելել էր:

Լուժկովը կպարգեւատրի օլիմպիադայի դափնեկիրներին

Օլիմպիականների հետ հանդիպման Մոսկվայի քաղաքապետ Յուրի Լուժկովը տեղեկացրել է, որ Աթենքում մրցանակակիր դարձած մոսկվացի մարզիկները դրամական պարգեւների կարժանանան: Նա միաժամանակ հայտնել է, որ քաղաքապետարանը մարզիկների բնակարանային պայմանները բարելավելու աշխատանքներ է իրականացնում: Պարգեւներից անմասն չեն մնա նաեւ մարզիչները, որոնք օլիմպիական խաղերի մեդալակիրներ են պատրաստել: Ըստ քաղաքապետի, օլիմպիական խաղերում ռուսաստանցի մարզիկների հաջող մրցելույթները Մոսկվայի ղեկավարությանը նոր լիցք են հաղորդել 2012 թ. օլիմպիական մայրաքաղաքի համար մղվող պայքարում:

Աթենքում մոսկվացի մարզիկները նվաճեցին 39 մեդալ, որից 12 ոսկե, 11 արծաթե եւ 16 բրոնզե: Օլիմպիական չեմպիոնները կպարգեւատրվեն 50 հազար դոլարով, արծաթե մրցանակակիրները՝ 30, իսկ բրոնզե մեդալակիրները՝ 20 հազար դոլարով:

Սարգսյանը շարունակում է հաղթարշավը

Նյու Յորքում ընթացող թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունում վստահ է հանդես գալիս Սարգիս Սարգսյանը, որը 3-րդ անընդմեջ հաղթանակը տոնեց: Այս անգամ նրա մրցակիցը ֆրանսիացի Փոլ Անրի Մաթյեն էր: Եվ կրկին հաղթանակը ձեռք բերվեց չափազանց դժվարին ու համառ մրցապայքարում: Առաջին երկու խաղափուլերը զիջելով միեւնույն 4-6 հաշվով, հաջորդ երեքում Սարգիսը հաղթեց (6-4, 6-2, 7-6): Մրցախաղը տեւեց 4 ժամ 41 րոպե: Սարգսյանը յուրօրինակ ռեկորդ սահմանեց: ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունների պատմության մեջ առաջին անգամ թենիսիստը 3 անընդմեջ հաղթանակ տոնեց՝ կորտում ընդհանուր առմամբ գտնվելով 12 ժամ 2 րոպե: Նշենք, որ առաջին մրցախաղում Ալեխ Կարեցխային հաղթելու համար Սարգսից պահանջվեց 2 ժամ 12 րոպե, իսկ ահա օլիմպիական չեմպիոն Չիլիացի Նիկոլաս Մասուին պարտության մատնելու համար հարկ եղավ 5 ժամ 9 րոպե: Հարկ է նշել, որ այս մրցաշրջանում սա առայժմ Սարգսի լավագույն ելույթն է: Առայժմ Սարգիսը պրոֆեսիոնալ թենիսում ընդամենը մեկ մրցաշար է շահել (1997 թ. Յոհաննեսբուրգում): 31-ամյա թենիսիստը 2-րդ անգամ է «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում մտնում 4-րդ փուլ: Առաջին անգամ դա նրան հաջողվել էր անցյալ տարի Ավստրալիայի բաց առաջնությունում: Իսկ տարեվերջին նա հասավ մինչեւ եզրափակիչ «Կրեմլի գավաթի» եւ Սանկտ Պետերբուրգի մրցաշարերում: Այժմ Սարգսյանին հաջորդ փուլում սպասում է Անդրե Աղասու հետ մրցավեճը: Վերջինս հերթական հաղթանակը տարավ չեխ Իրժի Նովակի նկատմամբ (6-4, 6-2, 6-3):

Ցավոք, 2-րդ փուլից պայքարից դուրս մնաց Դավիթ Նալբանդյանը՝ պարտվելով Միխայիլ Յուժնուց (7-6, 4-6, 5-7, 6-2, 4-6): Իր հերթին Յուժնին հաջորդ փուլում զիջեց չեխ Թոմաշ Բերդիխին եւ դուրս մնաց պայքարից: Հաջորդ փուլ են մտել Հյուիթը, Հաասը, Ռոդիկը, Յոհանսոնը, Ռոբրեդոն, Բերդիխը, Լոպեսը:

Կանանց մրցապայքարում Սերենա Ուիլյամսը հաղթեց Շնայդերին (6-4, 6-2), Դեմենտեւան պայքարից դուրս մղեց Զվոնարյովային (1-6, 6-4, 6-3), Կապրիատին ու Մորեսմոն պարտության մատնեցին համապատասխանաբար Սուգիյամային ու Սկյավոնեին:

Բրյուստերը պահպանեց տիտղոսը

Բռնցքամարտի համաշխարհային ընկերակցության վարկածով գերծանր քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոն Լեյմոն Բրյուստերն իր տիտղոսի պաշտպանության համար մենամարտեց նորզելանդացի Կալի Միանի հետ: Հիշեցնենք, որ Բրյուստերն աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսը նվաճել էր ապրիլին՝ հաղթելով Վլադիմիր Կլիչկոյին:

Առաջին երեք ռաունդներում աշխարհի չեմպիոնը նկատելի առավելություն ուներ, սակայն Միանին հաջողվեց ընտելանալ մրցակցի մարտաոճին եւ հաջորդ ռաունդներում արդեն ինքն էր թելադրում իր կամքը: 8-րդ ռաունդում քիչ էր մնացել Բրյուստերը նոկաուտի ենթարկվեր՝ մի քանի ուժգին հարվածներ ստանալով: Սակայն նա կարողացավ ոտքի վրա մնալ: Հետագայում աշխարհի չեմպիոնին հաջողվեց հավասարեցնել մենամարտը: 12 ռաունդանոց մենամարտում 3 մրցավարներից 2-ը նախապատվությունը տվեցին Լեյմոն Բրյուստերին, որը պահպանեց չեմպիոնի տիտղոսը:

Ողեգրերի համար պայքարը սրվում է

Հարավային Ամերիկայի ընտրական մրցաշարի մասնակիցներն անցկացրին 8-րդ տուրի հանդիպումները: Առաջատարը՝ Բրազիլիայի հավաքականը վստահ հաղթանակ տոնեց տնապահի՝ Բոլիվիայի նկատմամբ, թեեւ աշխարհի չեմպիոնների կազմում բացակայում էին հիմնական կազմի 5 ֆուտբոլիստներ: Արդեն 2-րդ րոպեին Ռոնալդոն բացեց հաշիվը, իսկ շուտով Ռոնալդինյոն 11 մ հարվածով 2-րդ գոլը խփեց: Մինչեւ ընդմիջում Ադրիանոն 3-րդ անգամ հասավ հաջողության: Հյուրերին հաջողվեց միայն «թրջել» հաշիվը: Այդ խաղից անմիջապես հետո բրազիլացիները մեկնեցին օդանավակայան՝ մեկնելու Բեռլին, որտեղ վաղն ընկերական խաղում մրցելու են Գերմանիայի ընտրանու հետ: Իսկ ահա Ռոնալդոյին հավաքականի ղեկավարությունը թույլատրեց մնալ տանը եւ մասնակցել ֆոտոմոդել Դանիելա Սիսարելիի հետ նշանադրության առթիվ կազմակերպվելիք խնջույքին:

Բրազիլացիների գլխավոր հակառակորդ Արգենտինայի ընտրանին նույնպիսի հաշվով հյուրընկալվելիս հաղթեց Պերուի հավաքականին: Օլիմպիական չեմպիոնների կազմում բացակայում էին Կրեսպոն, Վերոնը եւ Սավիոլան: Պերուն 5-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեց: Սեփական հարկի տակ անցկացրած 5 խաղերից միայն մեկում են պերուացիները հաղթել: Այնպես որ բացառված չէ հավաքականի գլխավոր մարզիչ Պաուլո Աուտաորիի հրաժարականը: Պարագվայցի Կառլոս Կամարայի խփած միակ գոլը հաղթանակ պարգեւեց Վենեսուելայի հետ մրցավեճում: Նույն հաշվով Ուրուգվայի ընտրանին հաղթեց էկվադորցիներին: Չիլի-Կոլումբիա խաղում ֆուտբոլիստները չկարողացան գոլ խփել, փոխարենն աչքի ընկան անկարգապահությամբ: Մրցավարը ստիպված էր նրանցից չորսին հեռացնել խաղադաշտից:

Աղյուսակը 16 միավորով գլխավորում են բրազիլացիները, որոնց մեկ միավորով են զիջում արգենտինացիները: Պարագվայի ընտրանին 14 միավորով 3-րդ տեղում է: Մրցաշարի լավագույն ռմբարկուն Ռոնալդոն է՝ 7 գոլ:

Ահաբեկչությունից սարսափած Կուրբիսը մեկնեց Ռուսաստանից

«Ալանիա» ֆուտբոլային թիմի գլխավոր մարզիչ ֆրանսիացի Ռոլան Կուրբիսը մեկնեց Ռուսաստանից: Պատճառը վերջին շրջանում Ռուսաստանում տեղի ունեցած ահաբեկչություններն էին, որոնք շատ են վախեցրել Կուրբիսին: Նա լրագրողներին հայտարարել է, որ ցնցված է Բեսլանում տեղի ունեցած ահաբեկչությամբ: «Ես արդեն մտահոգված էի երկու ինքնաթիռների պայթյունով: Այժմ էլ Բեսլանում կատարված դաժան ահաբեկչությունը պարզապես սարսափեցնում է: Իսկ Բեսլանն ընդամենը 15 կմ է հեռու «Ալանիայի» մարզավանից», հայտարարել է Կուրբիսը: Ըստ որոշ աղբյուրների, Կուրբիսն արդեն բանակցում է Սենեգալի ակումբների, ինչպես նաեւ ֆրանսիական «Այաչո» եւ «Սենտ Էտյեն» թիմերի հետ:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Մեդիա-խաղաք» կամ դարգացնես լրատվամիջոցների համալիր

«Արմենիա» մեդիա համալիրը, իսկ ավելի չափազանցված՝ «Սի-էս մեդիա խաղաքը» դառնալով բացվեց շաբաթ օրը՝ սփյուռքահայ բարերար, բաժնետեր Ջերարդ Գաֆեսճյանի անմիջական մասնակցությամբ: Մեծաթիվ հյուրերի ու դեսական այրերի՝ հանրապետության նախագահի, ԱԺ նախագահի, դաշտպանության, արտաքին գործերի նախարարների եւ այլոց ներկայությունն, անկասկած, պայմանավորված էր նաեւ Գաֆեսճյանով: Միաժամանակ նշվեցին «Արմենիա» հեռուստատեսության նոր եթերաշրջանի սկիզբն ու «սուղեր սիստեմ» համակարգի բացումը:

Ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած համալիրում ստեղծված են աշխատանքի լավագույն պայմանները ինչպես «Արմենիա» հեռուստաընկերության (տնօրեն Գագիկ Մկրտչյան), այնպես էլ «Արմնյուզ» հեռուստաալիքի (Էդուարդ Սարիբեկյան), «TV 5-ի» (Նունե Եսայան), «Մեդիա թիվի» ընկերության (Հովհաննես Թովմասյան), «Սիդի ռեկորդս» դրոշմալիրական կենտրոնի եւ «FM 10» ռադիոկայանի (Գրիգոր Նազարյան) եւ «Սի էս փաբլիշինգ հաուզ» -ի (հայերեն՝ տպագրատուն) (Վարդան Ալոյան) համար:

Արդեն մի քանի ամիս նոր շենքում աշխատող «Արմենիա» հեռուստաընկերությունը խոստանում է նոր հաղորդումներ, «որոնք իրենց տեսակով ռուսական ամենաառաջատար հեռուստաալիքների սիրված հաղորդումների նման զարմացնելու են մեր հեռուստադիտողին»: Տեղին է նշել, որ զվարճալի մի քանի հաղորդումներ իրենց «որակով» ու ժարգոնային հայերենի մակարդակով մեր հեռուստադիտողներին ամեն օր զարմացնում են:

Ուշագրավ է Վարդան Ալոյանի հրատարակած «TV մոլ» ուղեցույցում տպագրված Նունե Եսայանի խոսքը: Հայաստանում «սեքսի խորհրդանի՞շ» համարվող երգչուհին պատրաստում է նոր հաղորդաշար. «Այդ թվում՝ արդեն մեծ հետաքրքրություն առաջացրած «Սեքս դրեսը», եւ էլի մի հաղորդաշար, որը կլինի «Ալֆրեդի սենյակի» ոճով»: Ըստ դեսվող խոսակցությունների, «Սեքս դրեսի» առաջին հաղորդումը հետաձգվել է դրն Գաֆեսճյանի այցի պատճառով: Իբրեւ հեռուստամրցակցության խոսուն օրինակ երգչուհին նշում է. «Ողջ քաղաքն արդեն գիտեր իմ եւ Պասրիկ Ֆյորիի համերգի մասին միայն «TV 5»-ով ցուցադրված գովազդի շնորհիվ»:

Եթե «Մեդիա քաղաքում» դա է մրցակցության չափանիշը, ուրեմն այդ քաղաքից մեծ ակնկալիքներ դժվար է ունենալ:

Մնում է ասել, որ նորագույն տեխնիկայով հագեցած թույլ հեռուստաընկերություններից շատ ավելի նախընտրելի է ստեղծել ընդամենը մեկ, սակայն բարձր պրոֆեսիոնալիզմով աչքի ընկնող հեռուստաընկերություն, որի կարիքն իսկապես զգացվում է մեզանում:

Ռ.Պ.

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿ

Դրամավարկային տեղեկատու

Օգոստոսի 27-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում դրամավարկային ցուցանիշները հետեւյալն էին.

Դրամական բազա, դրամական զանգված

Փողի բազան աճել է 418 մլն դրամով եւ սեպտեմբերի 2-ին կազմել 112 մլրդ 774 մլն դրամ: Զուտ արտաքին ակտիվները (առանց սեփականաշնորհման միջոցների) նվազել են 370 մլն դրամով, իսկ զուտ ներքին ակտիվներն աճել են 788 մլն դրամով:

Օգոստոսի 20-27-ն ընկած ժամանակահատվածում փողի զանգվածն աճել է 1 մլրդ 913 մլն դրամով եւ օգոստոսի 27-ին կազմել 245 մլրդ 284 մլն դրամ (ընդգրկված են 19 բանկերի ցուցանիշները): Շրջանառության մեջ կանխիկ դրամը նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել է 1 մլրդ 867 մլն դրամով, կազմելով 87 մլրդ 543 մլն դրամ: Դրամով ցպահանջ ավանդները նվազել են 265 մլն դրամով եւ կազմել 27 մլրդ 467 մլն դրամ: Դրամով ժամկետային ավանդները նվազել են 1 մլրդ 927 մլն դրամով եւ կազմել 8 մլրդ 881 մլն դրամ: Արտարժույթով ավանդներն աճել են 2 մլրդ 238 մլն դրամով եւ կազմել 121 մլրդ 392 մլն դրամին համարժեք արտարժույթ: Ընդ որում, արտարժութային ցպահանջ ավանդները կազմել են 61 մլրդ 141 մլն դրամ (նախորդ շաբաթվա համեմատ աճել են 1 մլրդ 124 մլն դրամով), ժամկետայինները՝ 60 մլրդ 251 մլն դրամ (աճը՝ 1 մլրդ 114 մլն դրամ):

Ֆինանսական շուկա

Օգոստոսի 27-ից սեպտեմբերի 2-ն ընկած ժամանակահատվածում թողարկվել է 500 մլն դրամի 52-շաբաթյա ՊՊ՝ 5,0499 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ, եւ մարվել 600 մլն դրամի 45-շաբաթյա ՊՊ՝ 10,0330 տոկոս տարեկան եկամտաբերությամբ:

Արտարժույթի շուկա

Օգոստոսի 27-ից սեպտեմբերի 2-ը ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ փոխարժեքն արժեզրկվել է 0,04 տոկոսով՝ 515,56 դրամից հասնելով 515,76 դրամի:

Նշված ժամանակահատվածում արժութային շուկայում իրականացվել են շուրջ 42,357 հազ. ԱՄՆ դոլարի առք ու վաճառքի գործարքներ, որոնց միջին կշռված փոխարժեքը կազմել է 515,46 դրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բեսլանի հայտնի իրադարձություններով պայմանավորված՝ **դժվարանցանելի է դարձել** Վրաստանից Ռուսաստանի Դաշնություն Լարսի անցակետով իրականացվող ավտոտրանսպորտային ճանապարհը, ուստի Հայաստանի փոխադրող կազմակերպություններին եւ անհատներին հարկ ենք համարում զգուշացնել՝

ճանապարհային խցանումներից եւ հնարավոր այլ խոչընդոտներից խուսափելու համար նպատակահարմար է առժամանակ հրաժարվել վերոնշյալ ճանապարհահատվածով երթեւեկելուց:

Իրավիճակի փոփոխության դեպքում լրացուցիչ կտեղեկացվի:

ՀՀ տրանսպորտի եւ կապի նախարարության լրատվական ծառայություն

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Օտարերկրյա պետություններից Հայաստան վերադարձած այն ՀՀ քաղաքացիները, ովքեր հայրենիքում վերահաստատման հետ կապված խնդիրների են հանդիպում, անվճար խորհրդատվություն եւ աջակցություն ստանալու համար կարող են դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել **224727 «թեժ գիծ»** հեռախոսահամարով:

ԿՈՐԵԼ Է

«Ռաֆիկ» ՍՊԸ-ի հաշվապահական փաստաթղթերը: Գտնողին խնդրում ենք զանգահարել 47 26 77 հեռախոսահամարով:

www.azg.am

IN ARMENIAN, RUSSIAN, ENGLISH AND TURKISH

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԸ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

«Քաղաքացիական հասարակություն» ծրագրի շրջանակներում **հայտարարում է դրամաշնորհի մրցույթ**՝ ուղղված ավագ դպրոցի աշակերտների շրջանում ինտերակտիվ կրթական միջոցառումների կազմակերպման ճանապարհով մարդու իրավունքների եւ ազատությունների պաշտպանության գաղափարների տարածմանն ու ներդրմանը, այդ բնագավառում վերջին տարիներին տեղի ունեցած օրենսդրական եւ ինստիտուցիոնալ փոփոխությունների շուրջ հանրային իրազեկության բարձրացմանը, առկա խնդիրների եւ դրանց լուծման հեռանկարների քննարկմանը: Մրցույթի հայտ կարող են ներկայացնել իրավապաշտպան ՀԿ-ները եւ հանրակրթական դպրոցները՝ համագործակցությամբ այլ կազմակերպությունների:

Ծրագրերն անհրաժեշտ է ներկայացնել ԲՀԻՕՀ-ի Հայաստանյան մասնաճյուղի գրասենյակ մինչեւ 2004թ. հոկտեմբերի 1-ը ներառյալ: Դիմումի ձեւ եւ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել հետեւյալ հասցեով՝

Երեւան, 375010, Պուշկինի 1, բն. 2, Հեռ. 542-119, 541-719, 543-901

E-mail: ***samvel@osi.am***, կամ այցելել՝ ***http://www.osi.am***

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆՈՒՄ Է

ԿԲ խորհուրդը համաձայնություն տվեց «Յունիբանկ» ՓԲԸ-ի գործունեության վայրի փոփոխությանը՝ ք. Երեւան, Ամիրյան 2 հասցեով:

Խորհրդի որոշմամբ արտարժույթի առք ու վաճառքի լիցենզիա տրամադրվեց «Արհադար» ՍՊԸ-ին, իսկ «Ստոքսբրոք» ՍՊԸ-ին տրամադրվեց այլ վայրում եւս արտարժույթի առք ու վաճառք իրականացնելու լիցենզիա:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 07.09.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	515.85	510.70	521.00
EUR	1	ԵՎՐՈ	622.68	618.90	626.40
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.66	16.60	18.70

Սեպտեմբերի 8-ին, ժամը 19.00-ին Արամ Խաչատրյան համերգասրահում տեղի կունենա Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի համերգը՝ նվիրված **Իրանի Իսլամական Հանրապետության նախագահ *Սեյյեդ Մոհամմադ Խաթամիի*** այցելությանը Հայաստան:

Մենակատար՝ **Շահեն Գեւորգյան, շեփոր**

Դիրիժոր՝ **Յուրի Պողոսյան**

Ծրագրում

Հ. Սանջարի՝ «Երկու պարսկական պատկեր»

Ա. Հարությունյան՝ Կոնցերտ շեփորի եւ նվագախմբի համար

Լ. Ճգնավորյան՝ 2 հատված «Ռոստոմ եւ Զոհրաբ» օպերայից

Ն. Ռիմսկի-Կորսակով՝ հատված «Շեհերազադա» սյուիտից

Ա. Խաչատրյան (1903-1978)՝ սյուիտ «Գայանե» բալետից

Համերգաշրջանի հովանավոր՝ ՀԲԸՄ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի

Այն տեղի է ունենալու 2004 թ. սեպտեմբերի 22-ին, Հայկոոպի շենքում

Հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13

Վաճառվում են Եղեգնաձորի տարածք. սպառկոոպի (շրջկոոպ) վարչական շենքի բնակելի սենյակները

հ/հ	Վաճառվող գույքի անվանումը	Հասցեն գտնվելու վայրը	Վաճառքի մեկն. գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի մասնակց. վճարի չափը (հազ. դրամ)
1.	Առաջին հարկի ձախ թեւի բնակ. մակերեսը (58 քմ)	ք. Եղեգնաձոր Շահումյան 15	447.2	22.3
2.	Երկրորդ հարկի ձախ թեւի բնակ. մակերեսը (58 քմ)	ք. Եղեգնաձոր Շահումյան 15	447.2	22.3
3.	Առաջին հարկի աջ թեւի բնակ. մակերեսը (70 քմ)	ք. Եղեգնաձոր Շահումյան 15	540.0	27.3
4.	Երկրորդ հարկի աջ թեւի բնակ. մակերեսը (58 քմ)	ք. Եղեգնաձոր Շահումյան 15	447.2	22.3

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով:

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2004 թ. սեպտեմբերի 21-ը, ժամը 16:00 աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն

- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը,

մուտքագրման հաշիվն է՝ 23802607570100, «Առէկսիմբանկ»:

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին, հեռ.՝ 54-15-01:

SODIUM CARBONATE (Na2co3)

Káveh Soda Chemical Industries Co.

In I.R. of IRAN producing the best quality of

SODIUM CARBONATE (Na2co3)

In heavy & light grade standard and intends to sell and export this commodity to Rep. Of Armenia & elsewhere.

For further information and inquiries please contact TAVANZA Co. through

E-mail : tavanzaco@yahoo.com & tavanzaco@hotmail.com

And fax No. (98-21) 8773660

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

տեղեկագրքով, Ինտերնետով, CD-ով, հեռախոսով

ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն

Երեւան, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ

Հեռ. 590000 www.spyur.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 6.09.2004 Գինը՝ 100 դրամ